200
M.S
292

മാതംഗലീല.

ശ്രീ

മാതംഗലീല.

ഭാഷ

ഇതിൽ മാതംഗലീലാ എന്ന ഗജശാസ്ത്രവും
ഗജങ്ങളുടെ മർമ്മലക്ഷണവും
അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ശേഖരത്തവാരിയത്ത താർക്കികൻ രാഘവവാരിയര
വർകളാൽ സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു വൃത്താനു
വൃത്തമായി തർജ്ജമ ചെയ്യപ്പെട്ടത്

[കോപ്പി 1000]
(പകർപ്പവകാശം ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്നിരിക്കുന്നതാകുന്നു)

ഒററപ്പാലം
കേരളശോഭിനി അച്ചുക്കൂടത്തിൽ
അച്ചടിച്ചത്

1908

വില 1 ണ തപാൽകൂലിപുറമെ

pri ted and published by K C. kunchuni
Ezhuthachan at the kerala shobh ini
press Ottappalam 1903

മുഖവുര

ഈകാലത്തിൽമലയാളികൾക്ക ഗജങ്ങളിൽ താല്പര്യംവളരെ വൎദ്ധിച്ചുവരികയും, ഗജശാസ്ത്രമായമാതംഗലീലയിൽ ജ്ഞാനംപോരാത്തനിമിത്തം ഗജരക്ഷശരിയായി ചെയ്തുവരാത്തതിനാൽ ഗജങ്ങൾ പലരോഗങ്ങളാലും നാശംപ്രാപിക്കുകയും, മാതംഗലീല സംസ്കൃതഭാഷയാകയാൽമലയാളത്തിൻ അധികംജനങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷാജ്ഞാനമില്ലാത്തവരായിരിക്കുകയും ഹേതുവായി സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പദ്യമയിയായ മാതംഗലീലയെ മലയാളഭാഷയിൽ വൃത്താനുവൃത്തമായി ഭാഷാന്തരംചെയ്വാൻ എന്റെമനസ്സിൽ ആഗ്രഹംജനിച്ചത കവിതാപരിഹീനതയാഹാസ്യാസ്പദമായി വരുമെങ്കിലും പരോപകാരമായിവരുന്നതാണെങ്കിൽ ആയത്തന്നെഎനിക്ക അഭിനന്ദനീയമാകുന്നു. എന്നാൽ പരോപകാരാത്മകമായ ഈയത്നത്തിനാൽ സജ്ജനങ്ങൾക്ക ദയനീയനായിവരുമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്താൽ മാത്രം ഞാൻ ഇങ്ങിനെആരംഭിച്ചതാകയാൽ പരോപകാരനിരതന്മാരായ സഹൃദയന്മാർ, ഈഗ്രന്ഥത്തിൽ വല്ലന്യൂനതാദിദോഷമുണ്ടെങ്കിലും ആയതിനെശുദ്ധിചെയ്തുസ്വീകരിക്കുമെന്ന അത്യന്തംവിശ്വസിക്കുന്നു.

കലമലമകൾമകനാനാതല കലരും ദേവനേവനവനവനം
കലിമലകലുഷതപോകാനമ്മുലകിടപ്പില്ലരാജപദഭജനം ॥

ഗ്രന്ഥകൎത്താവ്

ശ്രീ.

മാതംഗലീലാ

ഭാഷ

ശ്രീഗണേശായനമഃ

മാതംഗാനനമാതംഗ-
ലീലാകേരളപദ്യമായ് ।
ഓതീടാൻതുണചെയ്തീടു-
കന്തരായങ്ങൾനീക്കിമേ ॥ 1 ॥

നൽതാപസൻചൊന്നഗജാഗമംക-
ണ്ടാത്താനലീലാകുതുകത്തൊടുംഞാൻ ।
മാതംഗവക്ത്രന്നുനമസ്കരിച്ചു
മാതംഗലീലാംവിരചിച്ചിടുന്നേൻ ॥ 2 ॥

ജന്മംനല്ലൊരുലക്ഷണംഗജമതിൻ
ദുർലക്ഷണംപിന്ന
ല്ലായുസ്സിന്നുവയസ്സതിന്നുമടയാ-
യാളങ്ങൾവലുപ്പംവില ।

സത്യംപിൻമാദ്ദവ്യാഗജഗ്രഹണവും
    ധിത്യംചരിക്കേണ്ടതാം
കമ്മംതാന്നൂത്തൂ ചര്യയത്രേഗ്ഗുണവും
    ചൊല്ലാംചുരുക്കിക്രമാൽ ॥ 3 ॥
ചൊല്ക്കൊണ്ടംഗാധിരാജൻസുരപതിസദൃശൻ
    രോമപാദൻജനിച്ചാ-
നക്കേമൻഗംഗവക്കിൽപരിജനവൃതനാ-
    ച്ചമ്പയാംപത്തനത്തിൽ ।
പുക്കാൻശ്രീരത്നപീഠം,വനഗജകൃതമാം
    സസ്യനാശംശ്രവിച്ചി
ട്ടിക്കാലംചെയ്വതെന്തെന്നവനിപതി
    വിചാരിച്ചുകൊണ്ടാനൊരിക്കൽ ॥ 4 ॥
ഇക്കാലംഗൌതമൻനാരദഭൃഗുമൃഗച
    മ്മാഗ്നിവേശാരിമെദ-
സ്സക്കാവ്യൻതൊട്ടനേകംമുനിവരരവിടെ
    ച്ചെന്നുദേവാജ്ഞയാലേ ।
സൽക്കാരംചെയ്തുപാദ്യാദികൾനൃപതികൊടു-
    ത്താസനത്തിൽകരേറീ-
ട്ടക്കേമന്നാമുനീന്ദ്രർവരമരുളിഗജൗ-
    ഘംപിടിച്ചീടുവാനായ് ॥ 5 ॥

ആരാജാവുഗജംപിടിപ്പതിനുക-
ല്പിച്ചോരുമന്ത്രിവ്രജം
ചാരേകണ്ടിതുസാമഗായനമുനിം
മാൎഗ്ഗത്തിലുള്ളാശ്രമെ ।
ദ്ദൂരത്തിൽഗജസംഘവുംകളിയെഴും
ശ്രീപാലകാൎയ്യൻതാപൊ-
വീരൻതന്നൊടുമായവൻപിരിവതും
കൂട്ടത്തിനെസ്സന്ധ്യയിൽ ॥ 6 ॥
ആവൃത്താന്തമശേഷവുംനൃപതിയെ
കേൾപ്പിച്ചുമന്ത്രിവ്രജം
ദേവൻദന്തികളെപ്പിടിച്ചിതുടജം
പുക്കപ്പൊഴാമാമുനി ।
വേഗംപമ്പയിൽവന്നുഗൗതമമുനീ-
ന്ദ്രാദ്യൎക്കനൽകീടിനാൻ
ത്തൂണിൽകെട്ടിസുഖംവസിച്ചിതവരും
മററുള്ളലൊകങ്ങളും ॥ 7 ॥
ശ്രൂഷാദ്യങ്ങൾചെയ്തുനിജജനകനതാം
സാമഗായനനുപിന്നീ-
ടാശ്രീമാൻപാലകാൎയ്യൻഗജനിരയെഴുമ-
ദ്ദിക്കിലങ്ങെത്തിയപ്പോൾ ।

കാണാഞ്ഞിട്ടുഗ്ഗജൌഘം സകലദിശിതിര
ഞ്ഞിട്ടുപമ്പാംഗമിച്ചും.
സ്നേഹാൽപീഡിച്ചനാഗവ്രണശമനചികി-
ത്സാദിയെച്ചെയ്തുകൊണ്ടാൻ ॥ 8 ॥
ശ്രീമാനായ്മൌനിയായാനകൾനടുവിലിരി-
ക്കുന്നൊരിയ്യാളെയപ്പോൾ
കണ്ടിട്ടാഗ്ഗൌതമാദ്യർമ്മുനികളവ്വിടയു-
ള്ളോർകൾചോദിച്ചിവണ്ണം ।
എന്താണങ്ങക്കിവററിൽദയമുറികൾ ചികി-
ത്സിക്കുവാനെന്തുമൂലം
സ്വന്തംപോലെന്നുചോദിച്ചവരോടുമുനിതാ-
നുത്തരംചൊന്നതില്ല ॥ 9 ॥
പിമ്പാവൃത്താന്തമഗ്ഗൌതമമുഖരതുള്ളി
ക്കേട്ടുരാജാവുചെന്നി-
ട്ടമ്പോടർഘ്യാദിചെയ്തിട്ടവനൊടുകലനാ-
മാദിചോദിച്ചുസർവ്വം ।
മിണ്ടീലൊന്നുംമുനീന്ദ്രൻനൃപതിയൊടുപരം
മന്നവൻഭക്തിഭാരം
പൂണ്ടാനമ്രൻമുനിഃശുശ്രൂഷതയെഴുമിവനോ-
ടങ്ങുഃചോദിച്ചുപിമ്പാം ॥ 10 ॥

ചൊന്നാനംഗേശനോടാമുനിയഥചരിത്രാ-
    ഷിച്ചനാഗങ്ങളെല്ലാം
തന്നിഷ്ടംപോലെരൂപത്തൊടുഗഗനമഹീ-
    ചാരിയാംപാണ്ഡുരാജൻ ।
മന്ത്തിൻകുന്നിൻവടക്കുണ്ടൊരുവടതരുതാൻ
    യോജനാരണ്ടുന്നതാം
നീളംവണ്ണംസമാതന്മാമതിലൊരുനാൾ
    ചെന്നിരുന്നു ഗജങ്ങൾ ॥ 11 ॥
ചൊട്ടിപ്പാരതിനുള്ളകൊമ്പവിടെയു-
    ള്ളപ്പന്നരാലക്കകം
വാഴുംദീർഘതപസ്സനാമുനിശപി-
    ച്ചാനാഗ്ഗജങ്ങളൊട്ടരേ ।
ചൊട്ടിപ്പൊങ്ങിയകോപമൂലമതിനാൽ
    പോയീയഥേഷ്ടംഗതം
കിട്ടീമാനുഷവാഹനത്വമതുദി-
    ങ്നാഗാൽ ശപിച്ചില്ലവൻ ॥ 12 ॥
ദിങ്നാഗങ്ങളതിൽപരംസകലനാ-
    ഗത്തൊടുമൊന്നിച്ചുടൻ
ചൊന്നാപ്പുത്രമജനോടുണ്ണത്തീഭഗവൽ
    മദാശ്ശൂരാംദന്തികൾ ।

ദൈവാൽ ഭൃഗുതരായവക്ഷവിഷമാ-
ജീർണ്ണാദികൊണ്ടേൽക്കുമേ
രോഗങ്ങൾപലതേവമോതിയവരോ-
ടായ് ചൊല്ലിനാൻബ്രഹ്മനും ॥ 13 ॥
വൈദ്യത്തിൻകരകണ്ടതീവനിപുണൻ
മാതംഗബന്ധുതമാ-
ന്നേകൻമാമുനിയുതഭവിക്കമുടനേ
താൻവ്യാധിയെപ്പോക്കിടും ।
കേട്ടേവംവിധിചൊന്നവാക്കനിജദി-
ക്കിന്നങ്ങുപോയ് ദിഗ്ഗജം
ശിഷ്ടന്മാർമുനിശാപശക്തിയതിനാൽ
ഭൂമണ്ഡലത്തെത്തിനാർ ॥ 14 ॥
ബ്രഹ്മാവിന്നൊരുനാൾസുരാസുരമനു-
ഷ്യശ്രേണിയക്ഷക്കെഴും
ഭാസ്സാൽവാണിയൊടൊത്തൊരുത്തിയെരചി-
ച്ചസ്ത്രീമദാൽശപ്തയായ് ।
തന്മലം വസുകന്യയായ് ഗുണവതീ-
നാമത്തൊടും ഭാഗ്യവാൽ
ജന്മംപൂണ്ടവൾചെന്നുചേർന്നുകരുകാ
മൂലംമതംഗാശ്രമേ ॥ 15 ॥

ഇന്ദ്രൻചൊല്ലിയയച്ചതാമിവൾതപോ-
ഭംഗംവരുത്തീടുവാ-
നൊന്നായ് ശാപമുരച്ചുനല്ലകരിണീ-
രൂപംധരിച്ചീടുവാൻ ।
തത്വംകണ്ടഥസാമഗായനനുടെ
ശുക്ലംകുടിച്ചെപ്പൊഴേ
പുത്രൻവന്നുജനിക്കുമെന്നുതവശാപം
പോമിതെന്നോതിനാൻ ॥ 16 ॥
സ്വപ്നംകണ്ടിതു സാമഗായനമുനീ-
ന്ദ്രൻയക്ഷിയെപ്പിന്നവൻ
ചെന്നിട്ടാശ്രമമായതിൻ പിറകിലായ്
മൂത്രംത്യജിച്ചീടിനാൻ ।
നന്നായിന്ദ്രിയവുംകലന്നുമരുവും
മൂത്രംകുടിച്ചഗ്ഗജം
പിന്നെഗ്ഗർഭമുദിച്ചു, വായയതിനാൽ
മൂത്രം സവിച്ചീടിനാൾ ॥ 17 ॥
ശാപംതീർന്നവൾതന്റെപുത്രനെമുനി-
ക്കായിട്ടുനൽകിപ്പുരം
താപംവിട്ടുദിവംഗമിച്ചുമുനിയും
സന്തോഷമാർന്നിട്ടഥ ।

പുത്രൻതന്നുടെജാതകൎമ്മമുഖമാം
കൎമ്മംരചിച്ചിട്ടവൻ
ദേവോക്ത്യാ മുനിപാലകാപ്യനിതിനാ-
മത്തെ വിളിച്ചീടിനാൻ ॥ 18 ॥
ക്രീഡിച്ചാനവനാനകൾപലതര
ത്തോടും നദീവക്കിലും
പൂഞ്ചോലാജലരമ്യഭൂമികളിലും
പത്രാംബുവാരാശിയായ് ।
പന്തീരായിരവത്സരംമുഴുവനി
ഹസ്തിവ്രജത്തിന്നുടേ
ഭക്ഷ്യാഭക്ഷ്യസുഖാസുഖംഗിതഹിതാ-
നിഷ്ടാദികണ്ടോത്തവൻ ॥ 19 ॥
അംഗാധീശനാസാമഗായനജനാ
കംപാലകാപ്യാഖ്യനാ
മിങ്ങുള്ളോരിവനെന്നറിഞ്ഞിട്ടുകയെ-
ന്നാപാക്ഷഃകട്ടുനൃപൻ ।
ചോദിച്ചാനതിവിസ്മയാൽഗജമതിൻ
സൎവ്വാൎത്ഥവുംതാപസൻ
നാഗോല്പത്തിശുഭാദിലക്ഷണചികി-
ത്സാദ്യങ്ങൾചൊന്നാൻക്രമാൽ ॥ 20 ॥

ധൎമ്മത്തിനായ്ദന്തികളെസ്സൃജിച്ചു
ഹിതത്തിനുംയാഗമഖാശികൾക്കായ് ।
വിശേഷമാംരാജഹിതത്തിനുംതാൻ
രക്ഷ്യങ്ങൾയത്നാലതിനാൽ ഗജങ്ങൾ ॥ 21 ॥

സൂൎയ്യൻയാതൊരുമുട്ടപൊട്ടിയുളവാ
യാമുട്ടതൻപൊട്ടുകൾ
ശോഭിക്കുന്നതുകാട്ടിനാരജനുതാൻ
ബ്രഹ്മൎഷിമാർപിമ്പജൻ ।
രണ്ടുംപാണികളാലെടുത്തുജപമാ-
ന്നാൻസാമമൈരാവതം
തൊട്ടോരെട്ടുഗജങ്ങൾസാമജപമൂ-
ലത്താൽജനിച്ചീടിനാർ ॥ 22 ॥

ഉണ്ടായ്വന്നുവലത്തുകയ്യതിലിരി-
ക്കുന്നോട്ടിൽനിന്നായവർ
കണ്ടാർവാമമതിങ്കൽനിന്നുപിടിമാ-
രാനാഗദാരങ്ങളായ് ।
ഉണ്ടായാർബലസത്വശാലിസുതപൗ-
ത്രാദ്യർബഹ്വുക്കൾപുനഃ
സഹ്യക്കൊത്തവിധംചരിച്ചുളവനേ
ഗംഗാദ്രിതൊട്ടേതിലും ॥ 23 ॥

ഗീൎവ്വാണാസുരസംഗരത്തിലമരേ-
ന്ദ്രൻതൊട്ടദിക്പാലരാ
യോരേവാഹനമ സ്ലഘിച്ചവർഭയാൽ
ബ്രഹ്മാന്തികംപൂകിനാർ ।
സൃഷ്ടിച്ചാൻമദപൂരുഷംവിധിതദാ
വിഷ്ടങ്ങളായ്ദന്തികൾ
മത്തന്മാർകലചൈത്തുദൈത്യരെദിശീ-
ശന്മാരോടുംപൊയിനാർ ॥ 24 ॥
ദുൎവ്വാസാവുസുരേശനേകിയവിശേ-
ഷംചേൎന്നതാംമാലയേ
മട്ടിച്ചഭ്രമുവല്ലഭൻകളകയാൽ
ശാപംകൊടുത്താൻമുനി ।
സൈശ്വൎയ്യമുടൻനശിച്ചതുലഭി-
ച്ചീടാൻകടഞ്ഞാഴിയ
ന്നേരത്തഭ്രമുവല്ലഭൻവരികയാൽ
ക്ഷീരാബ്ധിജൻതാന്തരമായ് ॥ 25 ॥
ഉണ്ടായീഭദ്രജാതിദ്വിപതതികൃതകാ-
ലത്തുനൽചിഹ്നമോടും
ത്രേതാകാലത്തുമന്ദാഭിധഗജനികരം-
ദ്വാപരത്തിൽകഥിക്കാം ।

ജാതിപ്പേരാൽമൃഗങ്ങൾകലിയിതിലുളവാ
കുന്നുസങ്കീർണ്ണജാത്യ
ന്മാരായീട്ടംഗജങ്ങൾയുഗസദൃശഗജോ-
ല്പത്തിചൊന്നേൻക്രമത്തിൽ ॥ 26 ॥
ഭദ്രൻനന്നെത്തുടിക്കാപ്രഥമയുഗവസ-
ന്തത്തിലുല്പന്നനാകും
ദൈർഘ്യംസ്ഥൂലിച്ചുമുള്ളോൻ മലയതിൽഗതി
സർവ്വവുംതാൻസഹിപ്പോൻ । [മാൻ
ധീരൻതേജസ്വിശൂരൻഗജയുവതിമനോ
രമ്യനന്വത്ഥവേദീ
മേഘശ്യാമൻസുസത്വൻകപിലനിറമതാ
മക്ഷിദന്തംവഹിപ്പോൻ ॥ 27 ॥
ശീതത്തിൽത്രേതയിങ്കൽജനനമഗജലം
രണ്ടിലുംസഞ്ചരിപ്പോൻ
ദുഃഖിപ്പോൻമന്ദഗാമീകുറിയഗളയുതൻ
ദേഹനീളംകുറഞ്ഞോൻ।
നീണ്ടുംതാണുംരദങ്ങൾഹരിതരുചിനയനൻ
താമസൻകാമികൃഷ്ണൻ
സ്ഥൂലൻവൃത്തസ്വദേഹൻപ്രകൃതികഫമതാ-
കുന്നവൻമന്ദനാമൻ ॥ 28 ॥

നീളംവണ്ണംകുറഞ്ഞോൻബഹുകൃശതനുവായ്
ധൂസരച്ഛായനേരെ
തിന്നുന്നത്താനവേടീമനമതിളകിയോൻ
കോപവാൻസിന്ധുചാരീ ;
പാലുംനീളംകുറഞ്ഞോൻ നയനമതുതടി-
ച്ചുള്ളവൻവർഷജാതൻ
നാഗംപിത്തപ്രധാനൻകലിയിതിൽമൃഗനാ-
മംപെടുംഹ്രസ്വദേഹൻ ॥ 29 ॥

മന്ദത്തിന്നുംമൃഗത്തിന്നും
ചൊന്നലക്ഷണസങ്കരാൽ।
സങ്കീർണ്ണജാതികലിയി-
ലിജ്ജാതിയറിയായിടും ॥ 30 ॥

എല്ലാടത്തുംഗതാൽനാഗതവിജയതയാ
ഗർജ്ജനത്വാൽഗജത്വം
ഹസ്തിത്വംഹസ്തജത്വാദരിനിരതടകെ
ന്നുള്ളതാൽവാരണത്വം ,
മാതംഗംമത്തനത്വാദതിജരണവശാൽ
കുഞ്ജരത്വം ഭവിച്ചു
ശുണ്ഡാവക്രത്വപാനാൽദ്വിപതയുമുളവാ
യനേകപംകാര്യയാലെ ॥ 31 ॥

തുമ്പിവാലുംദന്തയുഗം
നാലുകാലിവകൊണ്ടുമേ ।
പ്രഹരിക്കുകയാൽചൊല്ലാ
മഷ്ടപ്രഹരണാഖ്യയും ॥ 32 ॥
കരമൊന്നധികംമൂലം
കരിയായ് ദന്തിദന്തതഃ!
സിന്ധുക്കളിൽക്രീഡമൂലം
സിന്ധുരാഖ്യവുമാംഗജം ॥ 33 ॥
ജിഹ്വക്കുള്ളവിശേഷമുള്ളിലധികം
മൂടഗ്നിശാപത്തിനാൽ
ധാതുശ്ശാപനിമിത്തമായ് പൊടിചളി
ക്രീഡാണ്ഡഹീനത്വവും ।
ശാപംദീർഘതപസ്സുതന്നെയറിയാ-
ന്നെന്നോതിശാപംഭൃഗോ
ർവ്വാഹത്വംവിബുധത്വഹാനിവരുണൻ
വെറ്റ്പ്പുള്ളിലാക്കീടിനാൻ ॥ 34 ॥
തന്റെതായഹവിസ്സുദേവകൾതന്നി-
ക്കേകാഞ്ഞമൂലാതിരോ-
ഭൂതാഗ്നിംതിരവാൻവിരിഞ്ചനരുൾചെ
തദ്ദ്രതികൾവഹ്നിയെ ।

കാണാഞ്ഞഗ്നിപരിഗ്രഹാപ്രിയവിധൌ
ക്രന്ദിച്ചിതാസ്വാഹയും
വഹ്നിസ്തച്ഛ്രവണാൽശപിച്ചുവിധിസാ-
മർത്ഥ്യാൽനശിച്ചില്ലവർ ॥ 35 ॥
മുൻഞങ്ങൾവിശ്വസ്യക്കിൻവിധിയതനുസരി-
ച്ചിപ്രകാരംരചിച്ചു-
രെന്നോററംഗർവ്വമോടുംഗജവചനമുടൻ
കേട്ടുചൊന്നാൻകൃശാനു ।
നാവിന്നുണ്ടായിടട്ടെപരിവൃതിഭവതാ-
മുള്ളിലുണ്ടാകമൂടെ-
ന്നപ്പോൾബ്രഹ്മാകൊടുത്താൻപൊടിചളികൾപുര-
ണ്ടാൽസുഖംനൽവരത്തെ ॥ 36 ॥
ദിങ്നാഗങ്ങൾകടന്നാർഭൃഗുമുനിയുടയ
പ്പുണ്ണ്യശാലപ്രദേശേ
വൃക്ഷംകീഴ്മേൽമറിച്ചഗ്നിയിലതിമലമൂ-
ത്രങ്ങളുംവിട്ടനേരം ।
ശാപംചെയ്താൻമലംമൂത്രവുമധികമുദാ
നാററിനക്കീട്ടവാനും
കോപിച്ചുത്താപസേന്ദ്രൻ,ഗജനിരയതിനാ
ലിങ്ങിനേവന്നുകൂടി ॥ 37 ॥

പണ്ടാദ്രേവാസുരപ്പോരിടയിൽഗജവിയ
 പ്പേററുദുഃഖിക്കമാറാ
ദ്രേവൌഘംകണ്ടുപാശീ,കരികളുടെവിയ-
 പ്പുള്ളിലണ്ടാക്കിവെച്ചാൻ ।
തുമ്പിക്കയ്യാൽവിയപ്പ്കളെവതുയുധിഃവ-
 ഗംനടപ്പാൻവിരിഞ്ചൻ
മൂഷ്ണാഭാവംകൊടുത്താൻഗജനിരയതിനാ
 ലണ്ഡമില്ലാതെയായീ ॥ 38 ॥
സവ്വക്കംമദമാവസന്തസമയ
 ത്തുണ്ടാംവിശേഷിച്ചുമേ
നാഗങ്ങൾക്കവസന്തകാലമതിലു-
 ണ്ടാമാനഗന്ധദ്വിപം ।
ആനാഗേന്ദ്രമദംവിയപ്പുമലമൂ
 ത്രങ്ങൾക്കെഴുംഗന്ധമാ-
ഘ്രാണിച്ചന്യഗജംമദിച്ചിടുമിതോ
 യുദ്ധേജയം നൽകിടും ॥ 39 ॥

നാഗോല്പത്ത്യധികാരംഎന്ന ഒന്നാംപടലം
സമാപ്തം

——oo:o:oo——

മാതംഗലീലാഭാഷ.

രണ്ടാം പടലം

മസ്തകങ്ങൾകൊമ്പുകളു
മിരിക്കുംസ്ഥാനമായതും ।
തണ്ടെല്ലുമീയാറുമുയ-
ന്നാൽനൃപാൎഹമതാംഗജം ॥ 40 ॥
തുമ്പിത്തലാരണ്ടുപാട്ടും
കണ്ണയുംനാവുചുണ്ടതും ।
മലദ്വാരംതാലുദേശം
ചുകന്നാലുത്തമംഗജം ॥ 41 ॥
നാല്ക്കാലിൽക്കൂടിവേണംനഖമിരിവതുതാൻ
മസ്തകങ്ങൾക്കനല്ലോ
രൌന്നത്യംകണ്ണുയുഗത്തിന്നതലത്തുള്ളയാ
താകണംചോന്നിടേണം ।
സ്ഥൂലിച്ചുംനേരെനീണ്ടുള്ളൊരുവലിയൊരുവാൽ
തുമ്പിയുംശ്ലക്ഷ്ണകക്ഷൻ
വൃശംപോൽശ്യാമവണ്ണൻഘലതരദമുയ-
ന്നുംവെള്ളത്താവരേണം ॥ 42 ॥
ചെംക്ളാംപോൽനിറമായതുംവെളുമിൻ
പ്ലൈന്നുംകമ്പ്രയത്തും

ശ്രീവത്സാബ്ജഗദാദിപോൽ പൊരചുക-
ന്നും മാറുയന്നന്നപോൽ ।
ആകേണംജഘനംവയർദ്ദ്ഢമതായ്
പിന്നെല്ലുവിസ്താരമായ്
പൊങ്ങിപ്പിണ്ഡികയും കിഴിഞ്ഞുവിലസും
ഭൂപാലയോഗ്യംഗജം ॥ 43 ॥
തടിനീളമുറുൾച്ചയുംഗളേ
ഇടിപോലുള്ളഗഭീരനാദവും ।
നയനംകളുപിംഗ തേൻനിറം
കരകണ്ഠേ വലിമൂന്നതും ശുഭം ॥ 44 ॥
കണ്ണിന്റെസൂക്ഷ്മമണിതന്നെമിനുപ്പുതുമ്പി
തന്നഗ്രകേതപോരക്കുതുടപ്പുപിന്നെ ।
മാവിൻതളിക്കുസമമാസ്കണ്ണനാൽകയിൽപോൽ
ശബ്ദംപെടുംഗജമതും നൃപയോഗ്യമാകും ॥ 45 ॥
അഗ്രതോന്നതവലത്തുകൊമ്പതും
ഉള്ളിചേന്ന വിപുലം മുഖംകരം ।
നഖപക്ഷിമസുപുഷ്ടിയുംപെട-
ന്നനഭൂപതിവഹയോഗ്യമാം ॥ 46 ॥
വിൽപോൽവളഞ്ഞുയരദീർഘസുമാംസമാകും
തണ്ടെല്ലുരോമമൊട്ടതിങ്ങിയമസ്തകംതാൻ ।

പിന്നീട്ടുന്നാഭിചെവിന്നെററികണ്ണാഹനുകൾ
ചെമ്പിച്ചതാലുരദച്ചുണ്ടുമെഴും നൃപാർഹം ॥47
സിന്ദൂരമൊത്തപൊരയാമസമൊച്ചശുക്ല
മാകുന്നൊഖന്തിയവത്തും പതിനെട്ടുമൊത്തും ।
സത്വംബലം കലരുമങ്ങിനെതെമ്പലിന്നും
സൗരഭ്യമുള്ളൊരുഗജം നൃപയോഗ്യമെല്ലൊ ॥48
ആനക്കൂട്ടമതംഗഹീനതജള-
ത്വം രോഗിതാവ്യാളതാ
ചെററീടാതെ പരാക്രമം കുശലതാ
നാനാപ്രഹാരാഢ്യതാ ।
ശൗര്യം ദാർഢ്യജവംവധപ്രവണതാ
സല്ലക്ഷണഃശ്രേഷ്ഠതാ
ചേർന്നോരീവകയാം ഗജങ്ങൾനൃപതേ!
യുദ്ധത്തിനായ് ശക്തരാം ॥ 49 ॥
യുദ്ധമാത്രം രാജഭടർ
വഹിക്കുന്നതു ധംഹയം ।
ആനരാജാവിനേററാനും
യുദ്ധത്തിന്നും സമർത്ഥമാം ॥ 50 ॥
മാൻതത്തസിംഹമരയന്നകപിപ്രവീര
കാരംണതുല്യഗമനം ശുഭമായിടുന്നു ।

ഗന്ധൎവ്വകിന്നരഖഗേശ്വരപന്നിപാന്ധ്യ
ശാർദ്ദൂലചക്രശരഭോപമവും ശുഭംതാൻ ॥ 51 ॥
നാവിൻമൂലസമുത്ഭവംഗജരവം
മേഘനാദിതംതാല്പവാൽ
ചുണ്ടാൽനിൎഗ്ഗമിതംരവംപാൎയമേ
പോതായിതംകണ്ഠജം ।
ശബ്ദംഗൎജ്ജിതമെന്നുപേരുഘസിതം
തുമ്പീകപോലാത്ഭവം
സൎവ്വംന്നിവശോകഭീതപശിദാ-
ഘോത്ഥം ഭൃശംനിന്ദ്യമാം॥ 52 ॥
ഗംഭീരസൌമ്യഘൃഷ്ണ
സ്വാസ്ഥ്യസ്നിഗ്ദ്ധങ്ങളെന്നപോൽതന്നെ ।
ശൃംഗാരിയാം ഗജംതാ-
നാറിവദന്തീന്ദ്രരിൽ ശുഭങ്ങളതാം॥ 53 ॥
മദ്ദളശബ്ദംഘസ്താൽ
ദുന്ദുഭിശബ്ദംചെവിടായത്താലും ।
ദുന്ദുഭിപോലെമുഖത്താൽ
ശബ്ദംചെയ്യുന്നഗജമതുംശ്രേഷ്ഠം॥ 54 ॥
ഹംസസാരസമയൂരകോകില
വ്യാഘ്രസിംഹവൃഷതുല്യശബ്ദവും ।

നന്നുതെ, കരഭകാകജംബുക
ക്രോഢവാനരവംസ്യനിന്ദ്യമാം॥ 55 ॥
ഗുണമൊക്കെത്തികഞ്ഞാലും
ഹീനാധികനഖംഗജം ।
ദോഷത്തെത്തന്നെചെയ്യുന്നി ।
തന്യംശുഭകരം ഗജം ॥ 56 ॥

ശുഭലക്ഷണാധികാരം എന്ന രണ്ടാംപടലം

സമാപ്തം

മാതംഗലീലാ ഭാഷ

മൂന്നാംപടലം.

ഏറീട്ടുകുറവായുമുള്ളനഖവും
കാണുന്നദൃഷ്ടങ്ങളും
തുമ്പിക്കൈതലതൻകറുപ്പുമശ്രു
മുണ്ടത്തമുള്ളാനയും ।
മണ്ഡൂകോദരനംകുറുപ്പുപലവ-
ണ്ണംതാനതോതാലുധിൽ
ക്കുന്നസ്ഥൂലതകാർശ്യനീചകരതാ
ഹിന്മല്യവാശങ്ങളും ॥ 57

ഒരോരോമുഴരേഖയുംപെറുപറ-
പ്പുംവൎണ്ണഭേദങ്ങളും
കൊമ്പിൽപുഷ്ടിയുമാകപുള്ളികടന്നയിൽ
ത്രുക്ഷംവെളുത്തുള്ളതും ।
മേഢ്രേഗ്രന്ഥികൾവക്രതാവിപുലതാ
കാശ്ാഞ്ഞ രമ്പേററവും
മുണ്ടൻവാൽചെറിയൊരുപേചകകപാ
പൃഷ്ഠങ്ങൾദുർലക്ഷണം॥ 58 ॥
കാണുന്നണ്ഡങ്ങളുള്ളാന
യാതൊരേടത്തുമില്ലതാ ।
കൊല്ലപ്പെടുന്നവിടെഭ്ര-
പതിബന്ധുസപുത്രരാൽ ॥ 59 ॥
വലത്തേച്ചെവിയില്ലെങ്കിൽ
ചാതുൎവ്വണ്ണ്യവിനാശമാം ।
ഇടത്താതെങ്കിൽരാജാക്കൾ-
ക്കഗ്നിരോഗങ്ങളാൽമൃതി ॥ 60 ॥
തപശ്രന്തതാലുനാഖമെന്നിവപ്പൃപ്പ കണ്ടേ-
ലദ്ദന്തിയെക്കളകയൊഗ്ദ്ധ്യമല്ലയെങ്കിൽ ।
അപ്പൂപ്പചൂടരസല്യംബഹുശാന്തികൎമ്മാ
ഖേദംതുടങ്ങി [illegible] ॥ 61 ॥

രാവിൽസന്തോഷമാന്നംഭ്രമമത്തുപകലും
പക്ഷിശബ്ദേപ്രകർഷാ
പക്ഷിക്കൊപ്പംരവിച്ചംഖഗതിയിൽരുചിയും
വാലുവീശീട്ടിരിക്കൽ ।
ദേഹംകർഷിക്കയന്താവവനടെവശമ-
ല്ലാതെയാമെന്നിതെല്ലാം
ചിഹ്നങ്ങൾവ്യാളഹസ്തിക്കവിലഗ്ഗുന്നമെഴ-
ന്നെങ്കിലും ഗ്രാഹ്യമല്ല ॥ 62 ॥
ഗർഭത്തൊടോചേന്നുകുട്ടിയോടോ
കിട്ടീടിലാനപ്പിടിവിത്തനാശം ।
വാഹങ്ങൾനാശംവരുമാഗ്ഗജംകാ-
ടേററിക്രിയാദിഗ്ഗജദേവപൂജാ॥ 63 ॥
അശുഭലക്ഷണാധികാരമെന്ന മൂന്നാംപടലം
സമാപ്തം.

—o—

മാതംഗലീലാഭാഷ

—o—

നാലാംപടലം.

കൊമ്പുഃരാമനഖനേത്രമാദ്ദവം
തണ്ടൽകണ്ണുകരവാൽക്ഷനീളവും ।

ലക്ഷണത്തികവുമുന്നിൽമസ്തകം
തുച്ഛമാവുകചിരായുരാകൃതിഃ ॥ 64 ॥
ഏഴുദിക്കുകൾതുടുത്തതാറുകൾ
പൊക്കമുള്ളവമനഃപ്രഭാവവും ।
നല്ലഗന്ധതകറുപ്പുണ്ടെന്നു-
ന്നായരോമമിവ ചിഹ്നമായുഷഃ ॥ 65 ॥
ഗാത്ര*തലാനയനങ്ങൾ കഴുത്തു വക്ഷഃ
കൊമ്പുകണ്ണതനുവതാനനതുമ്പിപിന്നും ।
അംഗങ്ങളെത്തുകൾദശാവയസാംസങ്ങൾ
ക്ഷേത്രങ്ങളെന്നുപറയുന്നിതുപന്തിരണ്ടും ॥ 66 ॥

ഏത്രക്ഷേത്രങ്ങളിൽചിഹ്നം
തികവായ്കണ്ടിടുന്നിതാ ।
അത്രതാൻദശയായുസ്സ-
മതിനെന്നാംബൃഹസ്പതി ॥ 67 ॥
മൂന്നേഴെട്ടാമ്പതാചിഹ്നം
യാതൊരാനക്കുകാണ്മിതാ ।
അതിന്നായുസ്സുദീർഘംതാ-
നെന്നീയെന്നുടെപക്ഷമാം ॥ 68 ॥
നാല്പതാംമൃഗജാതിക്കു
മന്ദജാതിക്കെനെൺപതാം ।

---

* ഗാത്രം നടയുടെപേര.

നൂറുംപിമ്പിങ്ങിരുപത്തും
പരമായുസ്സുഭദ്രന്നും ॥ 69 ॥

ആയുർല്ലക്ഷണാധികാരമെന്ന നാലാംപടലം
സമാപ്തം .

— —oo✽oo— —

മാതംഗലീലാ ഭാഷ

—oo✽oo—

അഞ്ചാംപടലം

വയസ്സുപന്ത്രണ്ടുവരേജഘന്യൻ
മധ്യൻചതുർവ്വിംശതിയോളമാന ।
പിമ്പവ്വതോളം ഗജമുത്തമാഖ്യം
പരംഗജംവൃദ്ധമതായിടുന്നു ॥ 70 ॥
മുളച്ചുതുമ്പിക്കരനായ്സനിദ്രൻ
താമ്രൻമൃദുശ്ലക്ഷ്ണശരീരരോമൻ ।
സ്തനാർത്ഥിയുള്ളോൻ പ്രഥമംവയസ്സിൽ
ബാലാഖ്യനസ്പഷ്ടമതംഗനെല്ലാം ॥ 71 ॥
അല്പം ന്യൂനൃംകടിക്കം നഖമെത്തുദേഹമാ-
കം കരത്തൊന്നുനാവും
ഴുണ്ടുംതൊട്ടുള്ളതെല്ലാംതുടുതുടവിലസും
ദേഹാദ്യാപൃഷ്ഠവക്ത്രാ ।

ആസ്വാദിപ്പാൻ കൊതിക്കും വെറുതെമുദമെഴും
വേഗമോടുന്നുമുക്കാൽ
ശുക്ലം നേത്രംനമിക്കും ദ്വിവയസിപറയും
ചുച്ചുകംനാമധേയം ॥ 72॥
ചെവിനഖവിടുദേശം സന്ധികൾചീളിഭാഗം
തെള്ളികൾപാരയുരസ്സിൽകണ്ണ്പാളീദ്വയത്തിൽ।
ചെവിതലകളിൽരോമംപൊങ്ങിപൽപുല്ലുതു
ന്നതിദൃഢമുപസപ്പാഖ്യ നുമൂന്നാംവ [മ്മാ
[യസ്സിൽ ॥ 73
വിലാഗനിഷ്ഠോശമിവക്കുകൃഷ്ണതാ
തൃണപ്രിയം പ്രോഹകഴുത്തുപൃഷ്ഠിയും ।
കൊമ്പുകറ ച്ചൂന്നു കതാലുദ്വാരവും
കറുക്കയും നാലുവയസ്സിൽ ബ ബ്ബ്വാം ॥ 74 ॥
വൃക്ഷത്വക്കുകുറച്ചുതിന്നുമഘനം
രോമംജലേപാംസുവിൽ
പങ്കേപ്രീതികുറച്ചു മോദമതിയാം
കോപംസുഖാദിഗ്രഹം ।
ശബ്ദാദിഗ്രഹവുംനരക്കുവശതാ
പൊങ്ങുന്നപിൻകണ്ഠവും
കൊമ്പുനെററിക്കുമൊത്തതോകളഭമാ-
മഞ്ചാംവയസ്സപ്പൊഴേ ॥ 75 ॥

ആടുന്നതാം ചെവികഴുത്തു വിലാസഗണ്ഡ
കോറായകണ്ണകട ചെവിപ്രതിമാനദിക്കിൽ ।
ഉണ്ടായിനൽപൊരകളും ചുളിപോകയുംതാൻ
നൈകാരികാഖ്യയുള്ളവാസ്സ്വരമാറുവർഷെ ॥ 76 ॥
നഖകടനഖചിക്കാതുമ്പിസന്ദാനചിക്ക
വലികളുതിയുറക്കംസന്ധിയും പ്രൌഢവുംതാൻ।
കരമതിന്റെതലക്കം സ്ന്‌ശുധതാപല്ലറപ്പും
ശിശ്രുവദജവവുംതാൻചേന്നതേഴാംവയസ്സിൽ ॥
ദൃഢതകടനഖത്തിന്നങ്ങിനെ സന്ധികൾക്കും
ധടൃതിമൃറിയുണക്കം ദന്തപംക്തിക്കിളക്കം ।
കഠിനമതുഭുജിക്കാതാകുരച്ചാൽപ്രൗഢഷ്ഠാ
ചപലഗമനമുണ്ടാം മജ്ജനന്നാഷ്ടവർഷെ ॥78 ॥
നേത്രംവെള്ളക്കൽപിടിയാനനയാടൊത്തു യാത്രം
പല്ലിന്നുറപ്പു സുഭഗച്ഛവിമാറുപുഷ്ടി ।
ശ്രുദ്ധ്യങ്ങൾസന്ധികൾതടിക്കയുമൊമ്പതിൽതാൻ
ദന്താരുണാഭിധധ്വരുംസ്രവിയാസപശ്രുക്ലും ॥79॥
ശുക്ലംദ്രവിക്കും സ്ഥിരമാകുമംഗ-
മോട്ടംകണ്ണക്കാകളിയുംതുടങ്ങും
പല്ലങ്ങൾക്കും ബലകാന്തിയുണ്ടാം
പത്താംവയസ്സിൽപറയുന്നചിക്കൻ ॥ 80 ॥

ഉത്സാഹംതന്നുസന്ധികാന്തിയുളവാം
ഗർഭം പിടിക്കേക്കമേ
പ്രേമാഹാദികൾ ഘനതാവും പ്രഹരണേ
സാമർത്ഥ്യവും ദുഃഖവും ।
കൊമ്പുംപീതമതാകദൃഗ്ഗമനം
കണ്ണാഞ്ചലാവസ്ഥരം
വൃത്തത്തിൽജ്വലനം വയസ്സിരുവതിൽ
പ്രൌതാഢ്യയുംവന്നിടും ॥ 81 ॥
ഓരോന്നിന്നതിവാശികണ്ടാദനാ-
ദികളുള്ള സല്ലുഷ്ടതാ
വന്നീടുംമദവും സുഗന്ധമധികം
സർവ്വംഗുണംചേർന്നിടും ।
കോപാരോമമിനുപ്പടംഗിരണഗ-
ർവ്വംമത്തനേത്രതാവും
നാമത്താൽ ജവനൻ തൃതീയദശയെ-
ന്നോതീടുമാമുപ്പതിൽ ॥ 82 ॥
സന്ദാനാദികളിൽ ചുളിപ്രഭവവും
നന്നായ്മദംവീക്കയും
നിദ്രാനാശവുമഗ്നികാങ്കിലെതിരാ-
സഭ്രാന്തിയാൻഗർജ്ജനം ।

രോമാഞ്ചാരണോഷ്ഠവും ദശയതോ

നാലാകമാനാല്പതിൽ

കല്യാണാദ്ധിയുംവരും ഗജമതാം

യിട്ടുംയുവാവായവൻ ॥ 83 ॥

സന്ധാനാദികളിൽ പെരുത്തമദവും

തിങ്ങും ചുളിക്കുട്ടവും

കണ്ണാംഗണ്ഡമതക്ഷിയാമിവകളിൽ

സൗന്ദൎയ്യമുണ്ടാകയും ।

സന്തോഷിക്കകണ്വസ്ഥമെന്നി സകല

ത്തെത്താൻ സഹിക്കുന്നതും

കൂടെക്കൂടെമദിക്കയമ്പതുവയ

സ്സിൽ ദന്തിയൗധാഖ്യനാം ॥ 84 ॥

വലിക്കമേലേടമതങ്ങുവിള്ളും

ധാതിന്ദ്രിയം ശക്തികുറെച്ചുരങ്ങും ।

രോമങ്ങൾ കണ്ണാദികളിൽ പുറത്താം

കൊമ്പിൽകടാകണ്ടിടമച്ചതിൽതാൻ ॥ 85 ॥

ക്ഷയിച്ചപിത്താഗ്നികഠവാതകോപം

പെരുത്തുദേഹം ബലഹീനമംഗം ।

പ്രവൃത്തിയല്ലാ കഫവൃദ്ധിവണ്ണാ

പകക്കലേഴാം ദശയായിട്ടുമ്പോൾ ॥ 86 ॥

കണ്ണീരെപ്പോഴുമേ കഫംവരികഗ-

ണ്ഡംതന്നിൽ വൈവർണ്ണ്യവും

ക്കൂട്ടത്തിൽപ്പുറമേ ഭയാൽഗമനവ്വും

കാമംകുറഞ്ഞാകയും ।

കൊമ്പിൻവദ്ധനനിൽക്കയും നയനാമെ-

ല്ലാപ്പോഴുമേചീമ്മിയും

രോമങ്ങൾക്കുകൊഴിച്ചിലും വ്രണമുണ-

ണ്ടാവേഗമൊടെമ്പതിൽ ॥ 87 ॥

താഴ്ചമൂർദ്ധാവിങ്കുമധികം

പല്ലുസർവ്വാംഗചേഷ്ടാ

മന്ദിക്കും പൽകടയതിൽജല-

സ്രാവിതിന്നുംമൂട്ടുകൾ ।

തൊണ്ണൂറിൽ താൻമദമരികളും

നാസ്തിയാംനിദ്രയുണ്ടാം

എല്ലാപ്പോഴുംഗജനിരയൊടേ

സഞ്ചരിക്കുന്നുവൃദ്ധൻ ॥ 88 ॥

ദാർഢ്യംപോംചെവിവാലുതുമ്പിചുമൽകൾ

ക്കെല്ലാംചലദ്ദ്രുതനാം

മാംസശക്തികുറഞ്ഞിടും കൊഴിയുമേ

രോമങ്ങളും സർവ്വദാ ।

അല്പംതിന്നുമുറച്ചിടാപദമത്തും
തിന്നുംനഖംകീടവും
യത്നത്താൽമലമൂത്രവും കളയുമെ
ന്നൂറാംവയസ്സിൽഗജം ॥ 89 ॥
വെള്ളംതൊടില്ലാമദമാശ്രയിച്ചി-
ട്ടുറങ്ങിടും ഗണ്ഡമതിൽസ്രവിക്കും ।
കഫംസ്രവിക്കും കണയുടെ മൂത്രം
നൂറിൽപരംപത്തിലനേകരോഗി ॥ 90 ॥
താണുംപതുക്കെത്തൊടലുംഗതംതാൻ
വിറച്ചിടുന്നൂ ചെവിതുമ്പിവാലും ।
ചേഷ്ടിച്ചിടാൻവയ്യപരന്നധീനൻ
പന്ത്രണ്ടതാകും ദശയായിടുമ്പോൾ ॥ 91 ॥

വയസ്സുനൂററിരുവത്തും
ദശപന്ത്രണ്ടുമാമിതിൽ ।
രാജാവേപലത്തുംചെത്തു
ഗജംസ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തുമേ ॥ 92 ॥

വയോലക്ഷണാധികാരം എന്ന അഞ്ചാംപടലം

സമാപ്തം

—— ——oo:oo:oo—— ——

മാതംഗലീലാ ഭാഷ

ആറാംപടലം

കണ്ണിങ്കന്നാവാൽക്കടോളം
നഖാൽച്ചുമൽവരക്കുമേ ।
നീളംപൊക്കമെളുക്കേണം
കക്ഷത്തിൽച്ചുറ്റുവണ്ണവും ॥ 93 ॥

പെററപ്പൊഴേമൃഗഗജത്തിന്നുനീളമുണ്ടാം
കയ്യൊന്നാളുയരമൊ ഒരുകയ്യുമുണ്ടാം ।
വണ്ണാദിഹസ്തവുമിതഞ്ചുവിരൽക്കുകൊല്ലം-
തോറുംവളൎന്നുവരുമപ്പടിപത്തിലോളം ॥ 94 ॥

യവംവിലങ്ങത്തിലെട്ടാ
മെല്ലൊട്ടാക്കീട്ടുമൂന്നതാ ।
അംഗുലത്തിൻകണക്കാംപ-
ന്ത്രണ്ടാംവിരൽവിതസ്തിയാം ॥ 95 ॥

കയ്യഞ്ചുപൊക്കംകരമേഴുനീള-
മെട്ടുണ്ടുവണ്ണംമൃഗജാതിജന്ന് ।
ഇതിന്നുവൎദ്ധിച്ചുവൎമന്ദഭദ്രർ
ക്രമാൽതികഞ്ഞീടിനമുപ്പതിങ്കൽ ॥ 96 ॥

ആറഞ്ചുനാലുപൊക്കങ്ങൾ
എട്ടേഴാറുകൾ നീളവും ॥
ഒമ്പതെട്ടേഴവണ്ണങ്ങൾ
പിടിമൂന്നുത്തമാദിയാം ॥ 97 ॥
ഏറെത്തടിച്ചും ശോഷിച്ചു-
മംഗമില്ലാതെയുള്ളതും
യാതൊന്നതിന്റെയംഗങ്ങ-
ളുള്ളക്കൊല്ലമഹീപതേ! ॥ 98 ॥
സർവ്വാംഗദേഹംസമമായ്
കാണുമാനയെമന്നവ! ॥
അളന്നീടാമഗ്ഗ്രജം താ-
നെല്ലാവർക്കും ശുഭപ്രദം ॥ 99 ॥
തലയുടെമുഴകൾ കുംഭാ-
ഗ്ര്യങ്ങൾ വിട്ടകുംഭയുഗമദ്ധ്യംതാൻ
അതിനുടെകീഴിലവഗ്രഹമാകും
കുംഭങ്ങൾ ചൊട്ടവാഹിത്ഥം ॥ 100 ॥
അതിനും കീഴ് പ്രതിമാനം
തൻനടുവെവായുകുംഭമെന്നാഖ്യം ॥
വാഹിത്ഥങ്ങൾക്കുള്ളൊരു
പാർശ്വങ്ങൾക്കാഖ്യതാൻവിലാഗമതാം ॥

ഈമ്പിത്തലക്കമേൽഗണ്ഡൂ-
ഷമ്പിഷീകാക്ഷിതൻറടം ।
കടക്കണ്ണിന്നനിശ്വാണം
ചെവിക്കററിക്കചൂള്ളികാ ॥ 102 ॥
കണ്ണുപാള്ളിക്കപിച്ശൂഷാ
പ്രോഹംതാൻചുമൽകഠംക്കിടാ ।
കൈകഠംക്കമെ'ളവസ്ഥാര
മതിൽപിന്നിന്നുപേർവലി ॥ 103 ॥
നിശള്ളാദേഹമധ്യംതാ-
നതിൽപിന്നത്തു ചിക്കയാം ।
സന്ദാനംകണതൻമോള്ളാം
കലാപിൻവള്ളവെല്ലൂമാം ॥ 104 ॥
പക്ഷത്തിൻതാഴെയധരം
നിശ്ചേലാശംപക്ഷാപൃഷ്ഠമാം ।
അത്തുതൻ പിന്നിലാംകുക്ഷി
യൽകൃഷ്ണംപിമ്പതിന്നുടെ ॥ 105 ॥
വാലിൻമൂലം പേചകംതാൻ
കഴത്തിൻതാഴെമാറതിൽ ।
അററത്തിൻസന്ധിയിൽചൊല്ലും
മണിയെന്നുള്ളപേരിനെ ॥ 106 ॥

മാനനിർണ്ണയാധികാരം എന്ന ആറാംപടലം
സമാപ്തം

മാതംഗലീലാഭാഷ

ഏഴാംപടലം

മൎത്ത്യന്മാരിഗ്ഗജങ്ങൾക്കിത്തുവിലജ്ഞതിചൊ-
ല്ലീടുവാൻശക്തരല്ലാ
കൊള്ളുന്നോനും കൊടുക്കുന്നവനു മൊരുമതം
തോന്നിയാലുത്തമംതാൻ ।
ഏകൻ ഭിന്നിക്കിൽ മദ്ധ്യംവിലയതിരുവരും
സമ്മതിക്കാതിരുന്നാൽ
നിൎണ്ണ്യംവിദഗ്ദ്ധജനങ്ങൾപലരൊടുവിലു ചാ-
ദിച്ചുഘോഷിച്ചിടേണം ॥ 107 ॥
കൊള്ളാംസൎവ്വഗുണംചേൎന്നൊരുകരിവരനെ
പൂൎണ്ണമൂല്യംകൊടുത്തി-
ട്ടൊററക്കൊമ്പൻരുജാവാൻബധിരനപിമട-
ക്കാലനൊററക്ഷിയുള്ളോൻ ।
ഇജ്ജാതിക്കുൾമൂല്യം പകുതിമറിയതാം
ശ്രോത്രവാൽതൊട്ടതുള്ളോ-
ൎക്കെല്ലാം മൂന്നൊന്നുമൊഴക്കപരംഗജമതി-
നും വിലാനാലിലൊന്നാം ॥ 108 ॥
ഇടത്തെക്കൊമ്പുയൎന്നോനും

കിഴക്കൊമ്പനുമെവിലാ ।
എട്ടിലൊന്നുചുരുക്കേണം
പിടിക്കൊമ്മൂന്നിലൊന്നുതാൻ ॥ 109 ॥

മൂല്യവിവേചനാധികാരം എന്ന ഏഴാംപടലം

സമാപ്തം

—

മാതംഗലീലാഭാഷ

—

എട്ടാംപടലം

ദേവദാനവഗന്ധർവ്വ
യക്ഷരാക്ഷസമർത്ത്യരും ।
പിശാചോരഗരുതന്മാർ
തന്റെസത്വത്തിൽലക്ഷണാൽ ॥ 110 ॥

കൊന്നപ്പൂവാലകുസുമം ചെറുനാരകത്തിൻ
കായാഞ്ജമാമ്പൽസുമചന്ദനമെന്നിവററിൽ
ഗന്ധംസ്വകാന്തികയിലൊച്ചമുഖപ്രസാദം
സ്നേഹംസ്വകുട്ടികളിലുള്ളതുദേവസത്വം ॥ 111 ॥

ഉത്സാഹിനിത്യം രണരാഗിയേററം
ഹീനസ്വഭാവൻദയതോന്നിടാത്തോൻ ।
ഗന്ധിപ്പുമത്സ്യാഗരുനൊച്ചിപോലെ
കൊല്ലുന്നവൻദാനവസത്വമാകും ॥ 112 ॥

ഗന്ധർവ്വനിൽകമലപിച്ചകപുന്നനാഗ
പാടാങ്കുറുഞ്ഞിഷരിചന്ദനതുല്യഗന്ധാ ।
പാട്ടിൽപ്രിയം ശുഭമനംതലകൊമ്പുകണ്ണു
കുംഭംകരംസുഭഗമാംപൊരയല്ലയാകും ॥ 113 ॥

ശുദ്ധനാംക്ഷമയില്ല്യാതാം
സുന്ദരൻകാന്തിയുള്ളവൻ ।
ചെവിയാട്ടുന്നവൻയക്ഷ-
സത്വം കണ്ടാൽ പ്രിയങ്കരൻ ॥ 114 ॥

പൂച്ചൊട്ടകം കഴുതമക്കട കാക്കയെന്നി-
വററിൻെറമൂത്രമലഗന്ധിയിണക്കകാലൻ ।
മാംസാപ്ല രക്തരുചിയായ് പ്രതികൂലനായി
രക്ഷസ്സാത്രിഭയകാരികൃതഘ്നനുംതാൻ ॥ 115 ॥

ശൂന്യപ്രിയം ശവമിരുമ്പിവതൻെറഗന്ധാ
രാത്രിഭ്രമിച്ചുഗമനാംഘലനമൊച്ചവാവിൽ ।
കോപംവിമൂഢത ജനങ്ങൾവെടിഞ്ഞതിക്കിൽ
സന്തോഷമീവകപിശാചമതിൻെറസത്വം ॥

മീൻചണ്ടികദ്ദമഫണിജ്ജകമാംസമദ്യ-
തുല്യംമണം ഭയമതാമിടികേൾക്കിൽരാത്രൌ ।
ക്രോധംജലംചള്ളിയിവററിലതീവമോഹം
യാതൊന്നിനാനയത്തുതാൻ ഭുജഗസ്യസത്വം ॥

പാൽനെയ്യുമാന്തളിരുപായസതേൻസുഗന്ധി
ശുദ്ധൻപ്രിയോക്തിവശനാംബുനിമജ്ജഃനഷ്ടൻ ;
സൽബുദ്ധിമാൻ സകലദന്തികളാഗ്രഹിപ്പോൻ
ശാന്തൻമുനീന്ദ്രഗദിതം ദ്വിജസത്വമെന്ന ॥
നൈചന്ദനത്തൊടരിതാലമനോലയോടും
യാതൊന്നുഗുൽഗുലുവൊടുംസമഗന്ധിയാമോ ।
ഉത്സാഹികർമ്മകുശലൻ രണഭീതിവിട്ടോൻ
താൻക്ഷത്രിയൻ വിവിധശസ്ത്രനിപാതശൂരൻ ॥
കൈതപ്പുപിച്ചകമതിൻ സുമമെള്ളനെല്ലും
ബന്ധൂകമെന്നിവകൾ ഗന്ധമെഴുന്നനാവും ।
താലുക്കളും പിശിതഭോജനസാമത്ഥ്യം
ദുഃഖംസഹിക്കൽലഘുഃകാപനിവൃത്തിവൈശ്യ ।
ഉച്ഛിഷ്ടമോഹം ഭയവുംക്ഷുഃണന്ന
ചുത്തപ്പുളിഞ്ഞെണ്ടുതുമാടുമെല്ലാം ।
തുല്യങ്ങൾനാററത്തിലതീവനീചൻ
കോപീകൃതഘ്നൻവരനല്ലശൂദ്രൻ ॥ 121 ॥
വിശ്വസിച്ചോനെവഞ്ചിപ്പോൻ
ക്രൂരൻനേർനടവിട്ടവൻ ।
മറുകാലത്തുതിന്നാത്തോൻ
സർപ്പസത്വമതാം ഗജം ॥ 122 ॥

ദേവക്ഷത്രിയഗന്ധൎവ്വ
ദ്വിജർസത്വഗുണാന്വിതർ ।
രാജസന്മാർവൈശ്യശൂദ്ര-
രപരന്മാർ തമോഗുണർ ॥ 123 ॥
ചെമ്പിച്ചും ചിലമഞ്ഞളിച്ചുചിവെള്ള-
ത്തിട്ടും കറുത്തിട്ടുമെ
പിത്താസ്രംകഫാഖ്യതവ്വും തനിയെയായ
പിത്തംകഫംഹേതുവായു് ;
പീലീഹാടകകാർനിലാവ്യസമമാ-
യുണ്ടാംഗജത്തിൻനിറം
മന്നിൽകൃഷ്ണമതൊന്നുതന്നെയുളവാം
മററുള്ളതോവിണ്ണിലാം ॥ 124 ॥
ഗന്ധൎവ്വാഖ്യയക്ഷസത്വകരികൾ
യുദ്ധോഹരാംക്ഷത്രിയർ
യുദ്ധയോഗർവിശേഷമായ് ദ്വിജസുരർ
യാഗാദിയിൽശ്രേഷ്ഠരാം ।
വൈശ്യന്മാരെയെടുത്തിടാമഖിലക-
ൎമ്മത്തിങ്കലും മററുചേർ
കൊള്ളാംയുദ്ധവധങ്ങളിൽചുമടെടു-
പ്പാൻകള്ളനെക്കൊല്ലുവാൻ ॥ 125 ॥

ആത്യത്ഥവേദിയുത്താന
ഗംഭീരാനാത്ഥവേദികൾ ।
പ്രത്യൎത്ഥികക്ഷസംസിദ്ധ-
മേഴവേദികളിങ്ങിനെ ॥ 126 ॥
വളരും തോട്ടിയും കോലും
ദ്ദൂരെക്കണ്ടാൽഭയപ്പെടും ।
തൊട്ടാൽദുഃഖിക്കയുംചെയ്യു-
ന്നതാണത്യത്ഥവേദിതാൻ ॥ 127 ॥
തൊലിതൊട്ടാൽതന്നെയൊ രോ-
മങ്ങൾതൊട്ടാലുമപ്പൊഴെ ।
തീക്ഷ്ണമാംതോട്ടിവെച്ചാൽ പോ-
ലോക്ഷമുത്താനവേദിതാൻ ॥ 128 ॥
തോൽ പൊട്ടിരക്തംവന്നാലും
മാംസവും മുറിവാകിലും ।
തോട്ടിയെസ്സമ്മതിക്കാത്തതാണു
ഗംഭീരവേദിതാൻ ॥ 129 ॥
ഭീതിയുംമൂൎച്ഛയുംവിട്ടു
കാൽ തോട്ടികളറിഞ്ഞിടാ ।
യാതൊന്നതനാത്ഥവേദി
യെന്നുചിന്തിക്കുംബുദ്ധിമാൻ ॥ 130 ॥

ഉൻനടത്തിൽപിന്നെപോരും
പോകുന്നേറുള്ളകുലത്താം
പ്രത്യർത്ഥവാദിസംജ്ഞകൾ
വിപരീതംനടന്നിടും ॥ 131 ॥
അറികില്ലൊന്നുസങ്കല്പ
മില്ലതെററിനടക്കയും ।
ദോഷംകാട്ടുകയുംചെയ്യു-
ന്നതുകർക്കശവാദിതാൻ ॥ 132 ॥
എല്ലാററിലുംശമംപൂണ്ടോൻ
നല്ലബുദ്ധിയെഴുന്നവൻ ।
ഉത്തമോത്തമനായീട
മേത്താംസിദ്ധവാദിതാൻ ॥ 133 ॥

സത്പക്ഷലക്ഷണാധികാരം എന്ന എട്ടാംപടലം

സമാപ്തം

—ം—

മാതംഗലീലാഭാഷ

—ം—

ഒമ്പതാംപടലം

ഉരളു, ഇളയപുല്ലും ചോരതണ്ണീരുമൊട്ടും
മധുരമിലപൊടിച്ചാച്ചൂർണ്ണവുംനല്ലവാക്കും ।
പൊടിചളിജലലീലാസ്വച്ഛപോതാലനടത്താം
പലതിവകൾകൊണ്ടിത്താ ഇഷ്ടമാകുന്നിതാന ॥

മുത്തങ്ങിന്നേവൃദ്ധിയടങ്ങിടുന്നി-
തവ്വണ്ണമെവൃദ്ധിയെഴുന്നുധാതു ।
എന്നാൽപിടിക്കൊത്തുനടപ്പുവെള്ള
ക്രീഡാരസിക്കുന്നുമുടക്കമെന്ന്യെ ॥ 135 ॥
വായിൽക്കൊണ്ടുംസുരഭിലജലം
താമരത്തണ്ടുതിന്നും
ക്രീഡിച്ചിട്ടുംവികചകമലം
ചേർന്നിടുംപൊയ്കതന്നിൽ ।
ഉച്ച്യംതിന്നുംവയറുതുയഥേഷ്ടം
ചരിച്ചിട്ടുമേററം
ഹർഷംവാസ്സുംവരുമതുനിമിത്തം
വിഭോധാതുസാമ്യം ॥ 136 ॥
ആനകൾക്കതിസന്തോഷാൽ
മദംചേരുന്നുമന്നവ! ।
സന്തോഷത്തോടുവേർപെട്ടാൽ
മദനാശംവരുന്നതെ ॥ 13? ॥
കണ്ണുപൊക്കിൾകണ്ഠതാലു
ഗണ്ഡംശ്രോത്രംകരംസ്തനം ।
രോമകൂപങ്ങളിവയു
ടൊലിക്കുംബാഹ്യവാസ്സദം ॥ 138 ॥

വേഗസന്തോഷവുംഗന്ധാ
ദേഹസൌരഭ്യശോഭകൾ ।
ക്രോധംവിസ്രംഭയംശോക
എട്ടാംമദഗുണങ്ങൾതാൻ ॥ 139 ॥

ബ്രഹ്മാവുപണ്ടുവിരചിച്ചമദംഗജത്തി-
ലർദ്ധത്തെവെച്ചുഗജപംക്തിയിലർദ്ധഭാഗം ।
വെച്ചാൻനിമിത്തമതിനാൽമദമത്തരായി
കോപിച്ചിടുന്നരണവുംവിരചിച്ചിടുന്നു ॥ 140 ॥

രാജ്യത്തോ നഗരത്തിലോമദമുദി-
ച്ചാൽഭൂമിസമ്പന്നയാം
കണ്ടാൽമുമ്പുവലത്തുഗണ്ഡമതിലെ-
ന്നാൽഭൂപനുണ്ടാംജയം ।
യന്താവിന്നതിടത്തതിൽകണ്ണയിലെ-
ന്നാൽമന്നിൽസദ്വൃഷ്ടിയും
ഗണ്ഡങ്ങൾകണ്ണുമൂന്നിലൊപ്പമുളവാ-
യെന്നാൽനൃപേകീർത്തിയും ॥ 141 ॥

വന്മീകംകുററിഗുന്മംക്ഷുപതരുമിവമ-
ദ്രിക്കുകണ്ണിന്നുശോഭാ
നന്നായ്പൊക്കിപ്പിടിച്ചുള്ളൊരുതലയൊടുംവ-
ഗാനക്കുലംനടത്തം ।

കക്ഷ്യാകെട്ടുന്നനേരംകരമതിലുളവാ-
കുംജലംബൃംഹിതംതാൻ
തുമ്പിക്കയ്യാൽവലംകയ്യതുചരികിലുമെ
വന്നിടുന്നുജയംതാൻ ॥ 142 ॥
ഇടറിയഗതിദുഃഖംഹ്രസ്വകണ്ണന്തവുംതാൻ
നിജകരമതുഭൂമൗവെക്കൽദീർഘശ്വാസിക്കൽ ।
അലസതയെഴമംശംസ്വാപ്പവുംകണ്ണുചീമ്മൽ
ഭയകരണവുമേററംതീനുമലക്ഷണങ്ങൾ ॥ 143 ॥
നയനമതുനഖങ്ങൾദന്തവുംതേൻനിറങ്ങൾ
ചൊരകമലമതിൻനല്ലല്ലിപോൽവർണ്ണമാകും ।
പൊടിചള്ളികളിഗന്ധംവീക്ഷയുംസുന്ദരത്വം
പരഗജമതിൽവൈരംകങ്കടക്കൽചുമപ്പ് ॥ 144
ഗന്ധത്തിൽനിന്നൊഴുകിടുംമദധാരയേററം
കല്പാന്തമേഘമിടിവെട്ടിയപോലെശബ്ദം ।
ക്രൂംത്തുനില്ലവരെയോടിയടുക്കകൊല്ലാ
നിമ്മട്ടെഴുന്നഗജമാർക്കപോലനാമൻ ॥ 145 ॥
എപ്പോഴുംകണ്ണിരുപുറവുമായ്ത്താൻ
വിലങ്ങത്തിൽനോക്കും
വീട്ടീടുന്നുകണമദജലംതു-
ള്ളിയായ്ത്തുള്ളിയായി ।

ഉത്സാഹിക്കാഗമനമതിന്നായ് നാ-
ഗപാലന്റെക്കൂടെ
സ്സംഭേകത്തുംമദമധികമായ് ഭം-
ഗിയോടെനടക്കും ॥ 146 ॥
നാമന്നുതേപങ്കജപാലവൃപ്പോൽ
കോപംമദകുങ്കുമവർണ്ണമാകും ।
ചൊല്ലാതെകൊല്ലുന്നരഥാശ്വസംഘ-
മിച്ചൊന്നതോഗന്ധചരന്റെമട്ടാം ॥ 147 ॥
സ്വവചനശയനംതാനന്നപാനംകൊതിക്കി-
ല്ല്യധികമിരുളിൽനില്ക്കുംതൊട്ടുകൂടാസ്സയന്നു ।
കുതിരഗജജനത്തെവിട്ടിടാകിട്ടിയെങ്കിൽ
സകലസമയകോപംപൂണ്ടിടുംപൂർണ്ണമത്തൻ ॥ 148 ॥
മദംവർദ്ധിക്കുമ്പോൾഗജമതുജഗ-
ത്തൊക്കയുമുടൻ
നശിപ്പിപ്പാൻക്രോധത്തൊടുകലരുമാ-
റാഗ്രഹമെഴും ।
കരേടത്തുംനിൽക്കില്ലപരഗജഘ-
ണ്ടാശ്രുതിരുഷാ
നിഴൽകായ്ക്കത്തുന്നു സകലസമയ-
ത്തോടിടുകയും ॥ 149 ॥

മദംകഴിക്കിലോട്ടവുംവെടിയുമേരുഷംഗർവ്വവും
നടക്കൽകളിയോട്ടക്കൂടവെപത്തുക്കയാംഭംഗിയിൽ ।
മെടിഞ്ഞുഗജമത്സരംമെദമതില്യകണ്ണിന്നുമെ
ശരത്തിലൊഴിവായ്ജലംജലദമെന്നപോൽശോ
[ഭയാം ॥ 150 ॥

മൊട്ടിപ്പോകനിമിത്തമായ്മദജലം
ധാതുക്ഷയംവന്നിടും
രോഗങ്ങൾപലവന്നുചേരുമുടനേ
ധാതുക്ഷയംമൂലമായ് ।
പിൻകൊല്ലങ്ങളിലൊമദംവരികയി-
ല്ലാധാതുശോഷംവരും
മുന്നെശാന്തികൾചൈകധാതുപരമാം
മാസത്രയംമുന്നമേ ॥ 151 ॥
*· പുവ്വാങ്കുറന്താലമൃത്തുംമുരിങ്ങ
വ ാൽചന്ദനംപാലബലാദപിമൂർവ്വാ ।

---

* പുവ്വാങ്കുറന്തല. ചിററമൃത. മുരിങ്ങത്തൊലി. വ്ലാമ്പഴം. ചന്ദനം. പാലത്തൊലി. കുറന്തോട്ടിവേര. പെരുങ്കുരുമ്പവേര. കരുമ്പവേര. ഈ ഒമ്പതമരുന്നുകൾ നവമദത്തിൽകൊടുക്ക. കടമ്പിൻതൊലി. വെങ്കുന്നിവേര. എരട്ടിമധുരം. അമുക്കുരം. അടപതിയൻകിഴങ്ങ. ഏലവത്തിൽ പശ. കാട്ടുചേന. ഈമരുന്നുകൾ മധ്യമദത്തിൽ കൊടുക്കണം.

കാടമ്പുകുന്നീമധുകാശഗന്ധാ
ജീവന്തിയുംശന്മലിസൂരണങ്ങൾ ॥ 152 ॥
❀ വൃശ്ചീവസെവ്യേക്ഷുരകോഴിമുട്ട
യമുക്കരംകുന്ന്യകിലുംഞെരിഞ്ഞിൽ ।
തേൻതേങ്ങതൻപ്പാലുപാകന്നുപിണ്ഡം
മദത്തിനാനക്കുകൊട്ടത്തിടേണം ॥ 153 ॥
വേപ്പുകരണ്ഡവുംമല്ലേ
ഇന്തുപ്പുംശ്ശുവളംപുനഃ
ഓടാത്തേനിലുരുട്ടീട്ട
കൊട്ടക്കാംകോപവൃദ്ധയെ ॥ 154 ॥
മാതൾനാരകപെരുക്കരുമ്പുകൾ
കാട്ടിലുള്ളതുളസീസപിപ്പലീ ।
പാലേയട്ടേമധുവുംകൊട്ടക്കയും
തേക്കപ്പലിൽവശമാംമദിച്ചവൻ ॥ 155 ॥

മദഭേദാധികാരം എന്ന ഒമ്പതാംപടലം
സമാപ്തം.

❀ തവിഴാമവേര. രാമച്ചത്തിൻവേര. വയൽച്ചുള്ളിവേര. കോഴിമുട്ട അമുക്കുരം വെങ്കുന്നിവേര അകില ഞെരിഞ്ഞില ഈമരുന്ന മൂന്നാംമാസത്തിൽ കൊട്ടുകക. മുമ്പറഞ്ഞമരുന്നുകൾ പൊടിച്ചു തേങ്ങാപ്പാലും തേനും കൂട്ടി ഉരുട്ടിക്കൊട്ടുകക. എന്നാൽ മദപൃത്തിയുണ്ടാം-

മാതംഗലീലാഭാഷാ

പത്താംപടലം.

പാരീകർമ്മതായത്തുംപീടികളെ
കൊണ്ടുള്ളതാംലോഭനം
പിന്നേതാരഗതിശ്ചതുർത്ഥാത്തുതാ-
നാപാതമാനഗ്രഹൈ ।
അഞ്ചാമത്തവപാതമൂർദ്ധമത്തുകൾനി-
ന്ദ്ര്യങ്ങളാനക്ഷയാൽ
വർജ്ജിക്കുളർദ്ധഭവങ്ങൾരണ്ടുകളൊട്ടു-
ക്കത്തെവിശേഷിച്ചുമേ ॥ 156 ॥
കഷ്ടിച്ചങ്ങുവിളിക്കട്ടുരമൊരുക-
ണ്ടുണ്ടാക്കിറീള്ളുംവില-
ങ്ങൊപ്പുംനാലുപുറംമെരങ്ങൾമറവാൻ
വെപ്പൂകിടങ്ങുപ്പൂം ।
ദ്വാരംരണ്ടതിനുള്ളിൽവാതിലുക്രമ-
ത്താലേവലുപ്പത്തോട-
ങ്ങുണ്ടാക്കുവഴിവേണതൊട്ടവകൾവെ-
ച്ചുററംപുറത്തേക്കമായ് ॥ 157 ॥
ദ്വാരത്തുള്ളോരുവാതിൽപൊക്കിമുകളിൽ
കെട്ടീട്ടുവാരിക്കകം

സ്തംഭാഗ്രങ്ങളിലായ് ചമക്കപ്പുരകൾ
ദന്തിക്കഭേദ്യങ്ങളായ് ।
വെച്ചിട്ടത്രകരിമ്പുതൊട്ടവശജ-
ക്കൂട്ടംവളഞ്ഞായതിൽ
ഭേരീംകൊട്ടിയിളക്കിയാക്കിയരര-
പ്പാശംമുറിക്കുദ്ധതം ॥ 158 ॥
കക്ഷ്യാചങ്ങലകന്തവുംവള്ളരുമ
തോട്ടീകയർതാനുമാ-
യാനക്കാരതിൽരണ്ടുമൂന്നുദിവസം
നോക്കീട്ടുവാരിക്കകം ।
സ്തംഭങ്ങൾക്കരികത്തെഴുംശുഭഗജ
ക്കൂട്ടത്തെബന്ധിക്കണം
പിന്നെക്കൂട്ടമതൊക്കെവാരിയതിൽനി-
ന്നാട്ടിപ്പുറത്താക്കുക ॥ 159 ॥
കക്ഷ്യാസ്ഥാനംകഴുത്തുംമുട്ടുബന്ധകയറി-
ട്ടിട്ടുവേഗേനകെട്ടു
പിന്നെകാൽകൾക്കിടച്ചങ്ങലനിഗളനവും!
ചെസ്സപാശങ്ങൾപിന്നെ ।
നീളംദാർഢ്യാകലർന്നുള്ളവ ഗജമതിൽബ
ന്ധിച്ചുപിൻമുമ്പുമായി

ട്ടാനക്കാർമുൻവലിച്ചുംകയറുപിറകിലെ-

ത്താനയച്ചുംനടത്തു ॥ 160 ॥

തൂണിങ്കന്നാന്യമാംതൂണിൽ

പത്തുകൈക്കൊണ്ടുഃപായ്ഗജാൻ ।

ശാലക്കകംകടത്തേണം

മിണങ്ങിയഗജൈജസ്സമം ॥ 161 ॥

അഞ്ചാറാപിടിവിശ്വസിച്ചവയെതോൽ

കുപ്പായവുംമാറതിൽ

കെട്ടീട്ടങ്ങുമറഞ്ഞതിൽഗജഭടൻ

മാർപാശമുഖ്യായുധം ।

കൈകൈക്കൊണ്ടിട്ടുവസിച്ചുകൈവിരലുമീ-

ട്ടിട്ടൂരവെകൊണ്ടുഃപാ

ശ്ശൂട്ടിക്കൊള്ളഗജങ്ങളെയിതുവശാ

ലോഭംവശാഃലാഭനാൽ ॥ 162 ॥

നല്ലമരത്തോലകിൽചന്ദനംതാൻ

ഫലത്രയംനൽകരമഞ്ഞൾസേവ്യം ।

പാച്ചോററിയുംകൂട്ടിതണുത്തനീരിൽ

കുളികിലൊദന്തിവിലോഭഃമകം ॥ 163 ॥

തേൻരാമച്ചമതിൻറവേർതകരവും

മദ്ധ്യത്തിലൊകൊമ്പന്ന

ള്ളാമൂത്രത്തിലുമോപുരട്ടുവശതാൻ
മൂൎദ്ധാവിൽവശ്യഃകരീ ।
ഏവംക്ലുവളഃകാഴിമുട്ടയത്രതാ-
നങ്ങിൻകുരുക്കൾസമം
മന്നേഃപ്പാലെപുരട്ടിയാൽഗജവരൻ
സ്വാധീനമായ്വന്നിടുഃ ॥ 161 ॥
മഞ്ജിഷ്ഠാഞ്ജനനൽകടുക്കപല്ലശ്ശാഗം
കാക്കനീക്കാകതൻ
തുവ്വൽശാരിബകഞ്ഞിരിക്കകമല
ത്തണ്ടുംസഹാരത്തെയും ।
പുത്രഞ്ചാരിസിതംകൊഴിഞ്ഞിലലവും
തേൻനാഗപുഷ്പാനത
ഞ്ചാട്ടിൻമൂത്രകളമ്പുഃരാമതിലശീ
തംപീലിവശ്യാഞ്ജനം ॥ 165 ॥
ആനക്കൂട്ടമതാട്ടിഭേരിമുതലാ
യുള്ളൊരുശബ്ദങ്ങളാ
ലാനക്കാർജനസംഘമൊത്തുഭയമൊ
ടോടുന്നതിൻപിമ്പുടൻ ।
ഓടിക്കൊള്ളുകപേടിവിട്ടഗജമ്പാ
ലന്മാർതളന്നപ്പുഃഴാ

നില്ക്കുന്നപ്പൊഴെകെട്ടുതാനനുഗതാ
ഖ്യാനഗ്രഹാകേൾക്കക ॥ 166 ॥
കാഷ്ഠിച്ചവ്വത്തുകോലുനീളമെഴമാ
റൊട്ടേറെതാമ്പുള്ളതാ
യുണ്ടാള്ളചകിരിത്തുടങ്ങിയതിനാൽ
വണ്ണംകവുങ്ങിൻസമം ।
പാശംകണ്ടൊരുകൈക്കകത്തിയതിവെ-
ച്ചിട്ടങ്ങുമൂടീടണം
നന്നായിപ്പൊടിമണ്ണുകൊണ്ടിടയിടെ
തമ്പുംപരത്തീടണം ॥ 167 ॥
വെച്ചിട്ടത്രകരിമ്പുവാഴമുളതൊ
ട്ടുള്ളോരുവസ്തുക്കളെ
പാശംനല്ലൊരുറപ്പുവൃക്ഷമതിലും
ബന്ധിച്ചുപോസ്സാഞ്ഞുടൻ ।
കാക്കമ്പോളിത്തുതിന്നുവാൻവരുമൊരാ-
നക്കൂട്ടമപ്പോൾക്ഷണം
ബന്ധിക്കുകയറുംവലിച്ചുനിപതി-
പ്പിച്ചായതാപാതമാം ॥ 168 ॥
കുണ്ടാംനാലുകരഞ്ചുവീതിയിരുകൈ
കുഴ്ച്ചുഞ്ചുനീളംകുഴി

ച്ചപ്പോൾകൊല്ലുകൾപാപിപായവിതരീ
മണ്ണിട്ടുമൂടീട്ടതിൽ ।
തുമ്മാനുള്ളവനെവെച്ചുബാലഗജന്മാര
വീഴിച്ചുകെട്ടീടുകിൽ
ചൊല്ലാമായതിനുള്ളപേരൊട്ടുവില്ല.
ത്തോതാവപാതാഖ്യമാം ॥ 169 ॥

ഗജഗ്രഹണാധികാരം എന്ന പത്താംപടലം
സമാപ്തം.

———

മാതംഗലീലാഭാഷാ.

———

പതിനൊന്നാംപടലം

കാട്ടിൽപൊറാവിടെസ്സുഖേനനിവസി-
ക്കുന്നോരാനൈദവേച്ഛയാൽ
ഗ്രാമമവന്നുകടുഗ്രപാശകൾമഹാ
ബന്ധങ്ങളിത്യാദിയാൽ ।
പേടിച്ചുംനിജദേഹമാനസമഹാ
ദുഃഖങ്ങളാൽക്കുട്ടവും
ഷിട്ടാമത്ത്യവശത്തണഞ്ഞവമരി-
ച്ചീടാതിരിപ്പാൻപണി ॥ 170

ഓരോരോഗിരിസാനുനിർഝരനദീ
പൃഞ്ചോലസിന്ധുക്കളിൽ
കാട്ടിൽകാന്തകളൊത്തലീലകൾ സദാ
ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചുടൻ ।
ത്തുമ്മാൻവെച്ചകരിമ്പുതൊട്ടവശജം
ത്തുമ്മാൻകൊതിക്കുന്നതി
ല്ലൊട്ടുംതാൻ പലദുഃഖമാണ്ടുന്നതാ-
രിൽകണ്ടഭാവത്തൊടും ॥ 171 ॥
ചിന്തിച്ചുമുൻവനസുഖംമുഹുരായതോർത്തു
വാൽകണ്ണിയുഗമിവയൊന്നുമിളക്കിടാതേ।
ശോഷിച്ചനാട്ടിലുളവായതിദുഃഖമൂലം
ചാകുന്നിതല്ലദിവസത്തിനിടേനവീനൻ ॥ 172 ॥
പൃഷ്ഠനേത്രയുഗനാഭിഗുദങ്ങളിൽപിൻ
ഗാത്രാപരത്തിലുളവാം കൃശതാകരിക്ക് ।
ഭക്ഷിപ്പതില്ല, കുളിയില്ല, സുസംജ്ഞയില്ല
ദുഃഖിച്ചിടും വികലരാജ്യനൃപൻകണക്കെ ॥ 173 ॥
അണ്ഡാന്തൈജസമണ്ഡജങ്ങൾ കരികൾ
ജന്മംമുതൽക്കണ്ണുസ-
ന്തപ്പന്മാക്കുതണുത്തനീർപൊടിചളി
ക്രീഡാദിയാംഘോഷണം ।

അംഗേശായതിനാലിതാംകരികൾതൻ
പ്രാണങ്ങളിക്കാരണാൽ
വെള്ളംചേർക്കുമൂലമായ് ഗജമതിൽ
ധാത്രുപ്രസാദംവരും ॥ 174 ॥
കാട്ടിൽനിന്നിഹകൊണ്ടുവന്നവരെസ്സേ-
ചിപ്പൂഹിമാംബുക്കളാൽ
സേവിപ്പിപ്പുകഴത്താളുംജലമതിൽ
വാഴ്ത്തുഗജംരാവിലേ ।
ഈവണ്ണംവയികുന്നേരവുമഥാ
ലാളിക്കയും കേടുകൾ
പോകാൻലേപനസേചനാദിശതധൗ-
താജ്യത്തിനായ്ചെയ്തിട്ടു ॥ 175 ॥
വെള്ളത്തിലാഴിച്ചഗജത്തിന്നു
ശാല്യോദനം മുൽഗരസാജ്യമോടും ।
നൽപഞ്ചതാരാംബുചപുണ്ഡരീക
ക്കരിമ്പുതോട്ടേകമനോഹിതങ്ങൾ ॥ 176 ॥
നല്പസ്ഥാനേകിടക്കൽ കളിയതുഗുണമാ-
കും നടക്കൽമരുന്നും
ഭേണസ്നാനംഗ്രഹനിൽക്കകല്പതുളമൊ-
ത്തുള്ളചോർപുൽകൊടുക്കൽ ।

സൌഖ്യംനിൎവ്വാണമെല്ലാമച്ചൊൎത്തുമദദാത്തും
സന്ധ്യയിൽത്താനുറക്കം
ദന്തിക്കൂട്ടത്തിനേവം ക്രമമിതുദിനചാ-
ൎയ്യാഖ്യമാകുന്നുരാജൻ ॥ 177 ॥
പത്മത്തണ്ടുകൾവാഴക്കൊട്ടഇവതൻ-
മൂലം കരിങ്ങുവളം
ത്തിൻമൂലംവളയഞ്ചമാവതുകരി-
ച്ചീന്തൽ മുള്ളാസേവ്യവും ।
നാലാംപാൽമരവും വിള്ളാലിവകൾതൻ
നൽപല്ലവംകായയും
ദച്ച്യങ്ങൾമധുരങ്ങളാൎത്തിശമന-
ത്തിന്നാശ്ശ്ലോട്ടത്തീടണം ॥ 178 ॥
കണ്ണീർവ്വാച്ചുപടപ്പുമുള്ളവകളും
ഭാരത്തിനാൽക്ഷീണിതർ
പിത്താധിക്യതബാല്യമുള്ളവനട-
ന്നീട്ടം തളൎന്നുള്ളവ ।
കാമക്ഷീണിതർവൃദ്ധരും മദാറിണം
മാംസക്ഷയിച്ചോർകളും
നെയ്യുറൎംഹിതമായവക്കിതികഥി-
ക്കുന്നു കലിംഗാധിപൻ ॥ 179 ॥

ഫല്ലിനുള്ളിൽവരിഞ്ഞുനാഴിയരിയാ
യാനക്കനൽകീടണം
നിത്യംനാഴികയററിനൽകപതിനാ-
റാംനാഴിയാവോളവും ।
ഏവംചോറുകൾക്കുമുള്ളവിധിയും
നാഴ്'ശ്ശുദ്ധിച്ചിടാം
വേറേഭക്ഷണസാധനങ്ങൾവിധിപോൽ
നൽകീടുയുക്തിപ്പടി ॥ 180 ॥
കോരസ്വംയവവും ഗുളത്താട്ടസമം
വേവിച്ചുനെയ്ക്കൂട്ടിയും
ഭക്ഷിക്കാമരിക്കൂട്ടിയോരിവഗവാം
മൂത്രനനച്ചിട്ടുമാം ।
ചുക്കുലത്തരിതിപ്പലീ മുളകത്തും
കായംവിഴാലിന്നരി
പിന്നെരഞ്ഞയമോതജീരകയുഗം
കൂട്ടിക്കലന്നക്കുക ॥ 181 ॥
യവനപതിലജമാത്രാപ്രസ്ഥയുഗ്മംയുവാവി-
നധികബലമതില്ലെന്നാകിലോംമൂന്നുഭാഗം ।
അതിബലരഹിതന്നൊനാലിലൊന്നായഭാഗം
ബലമലജവമുണ്ടാംവ്യാധിയുംപോംപ്രഭാതെ ॥

വ്യാധ്യൌഷധംതന്മണന്നിൽപരയായമാത്രാ
ചൊല്ലാംപലഞ്ഞിരുപതാംദ്വിപലാൽതുടങ്ങി ।
പ്രസ്ഥദ്വയംകഷായമതോഷ്ടമാത്രപിന്നെ
വൃദ്ധിക്ഷയങ്ങൾബലതുല്യമതാക്കിടേണം ॥183॥

എരുമത്തയിർപിണ്ണാക്കും
ഗുളവുംകൂട്ടിനൽകുക ।
തടിപ്പാനാനകൾക്കേകു
കുടിപ്പാനൊട്ടുവിൽജലം ॥ 184 ॥

നിത്യവുംപയറതിൽതുലവിംശൽ
പ്രസ്ഥമങ്ങരിയതിന്നുഷോഡശ ।
സ്നേഹമെട്ടുകഷായംലവണംതാൻ
നൽഗുളഞ്ചപലമാക്കുകപത്ത് ॥185॥

കോതമ്പുഴന്നതുംതോര
കടലുപ്പുവിഴാലരി ।
നാലിടങ്ങേഴിയരിയു
മടയിട്ടുകൊടുക്കുക ॥ 186 ॥

പൊട്ടില്ലകാലുള്ളനഖങ്ങൾപാദം
പടച്ചിടാപ്പൂട്ടുഭവിക്കയില്ല ।
രോമങ്ങൾപോകാനയനംദൂഷിക്കി-
ല്ലെല്ലാറ്റെയുഴം പാദവിശുദ്ധിചെയ്കിൽ ॥ 187

റീർകൊണ്ടുമേൽകഴുകുകിൽതൊലിനല്ലതാകും
സ്തംഭംചടപ്പുമലബന്ധമതുംശമിക്കും ।
വാതംശമിക്കുമധികം ബലസൗഖ്യമുണ്ടാം
സന്ധിക്കുമംഗമതിനും മൃദുതാഭവിക്കും ॥ 188

നൈകണ്ണിൽനിത്യംതേച്ചിടിൽ
നല്ലകാഴ്ചയുദിച്ചിടും ।
കണ്ണിൽരോഗങ്ങൾവന്നീടാ
ദൃഷ്ടിസ്ഥൈര്യംഭവിച്ചിടും ॥ 189 ॥

നിത്യംതൈലംതേച്ചിതെങ്കി
ലോമസ്ഥൈര്യം ഭവിച്ചിടും ।
കേടുപോംകൊമ്പിനുംകൂത്താ-
നുറപ്പാംവന്നുചേർന്നിടും ॥ 190 ॥

ലവണമരുചിവാതംമൂത്രവസ്തിക്കുദോഷം
കൃമിപടലമജീർണ്ണംമാറുമേരോഗജാലം ।
ശമനമതുവരുത്തീടുന്നുധർമ്മാവതാരാ-
ഛായമതിലമൃതിന്നോടൊത്തതെന്നോതിടുന്നു ॥

ഛർദ്ദ്യാഹരത്തിങ്കൽലവണം
ദോഷകൃത്താൽത്യജിക്കണം ।
അപാമഹനത്തിലതുതാൻ
ദീപനംദോഷനാശനം ॥ 192 ॥

ഘൃതമത്തുസിതപാൽകലൎന്നരച്ചെണ്ണ-
ദന്നവുമിതുംശുഭമോനകൾക്കപാനേ ।
പശുവിനുടെതണ്ണത്തപാലുമേവം
ശുഭമിതിമാമുനിരാട്ടു ചൊല്ലീടുന്നു ॥ 193 ॥

കോതമ്പുശാലികൃമിയെക്കളയുന്നതെല്ലാം
ബാലാതപാത്യമതുവാകുചിപകമാക്കി ।
മാംസസകലൻ ഗജമായതിനേളജ്ജിപ്പി-
ച്ചീടേണമെന്നുഗജശാസ്ത്രികൾചൊല്ലീടുന്നു ॥
നന്മക്കായിട്ടുഷസ്സിൽത്രികടുമരമതാം
മഞ്ഞളും മഞ്ഞൾകൊട്ടം
നൽകായം കാട്ടുകായംലശുനഖരബുസ-
ഞ്ഞാജമോജംവയമ്പും ।
വേപ്പിൻകായാവലുങ്ങും ത്രിഫലലവണവും
വഹ്നിനാല്പാമരത്തോൽ
ലോഹാൽചൂർണ്ണംകൃമിഘ്നംകടുകമിവകൊടാ
മെണ്ണക്കുട്ടിപ്രബോധേ ॥ 195 ॥
ഏലത്തരീലവണമുള്ളിവയമ്പുചുക്കും
കായംവിഴാലരിയതുംകടുകൂഷണഞ്ച ।
ചൂൎണ്ണീകരിച്ചുതളഎണ്ണകലൎന്നുഷസ്സിൽ
ഏകീട്ടുകാനായതിന്നായ് കഫവാതശാന്ത്യൈ ॥

ഗ്രീഷ്മേ ചാപി ശരത്തിലുംദിനമുഖേ
ശാല്യന്നനൈശർക്കരാ
സായംസൈന്ധവതൈലയുക്തമുത്തമ-
റൊക്കെക്കുവ്യത്യസ്തമാം ।
തോരക്കായപരിപ്പുശക്കരയത്തും
ചോറുംകൊടുത്താൽബലം
തേജസ്സുംധരമേഹുളത്തൊട്ടുകല-
ന്നന്യാന്നവുംനൽകിടാം ॥ 197 ॥
വീര്യംരസംതികവെഴാത്തൂണവള്ളിതിന്നും
ശീതാതപംഹിമമെഴും ഹിമമായകാലേ ।
വെള്ളംപൊടിച്ചുള്ളിയതിൽകുളികൊണ്ടുമാന-
ക്കുണ്ടായിടുന്നബാഹുല്യംകഫവൃദ്ധിതന്നെ ॥ 198
ആനക്കുജാംഗലജമാംചയർത്തിൻകൊട്ടപ്പു
പാദത്തിലുംതലയിലുംപരിഷേകമിഷ്ടം ।
തൈലംകലന്നമഹിതേക്കുകയുംഹിതംതാ
നീവണ്ണമാംഹിമമതാമൃതുചര്യനിത്യം ॥ 199 ॥
മുക്കായയും ചിത്രകവാജിഗന്ധാ
സചൂന്ദിനീയഷ്ടിവരട്ടമഞ്ഞൾ ।
കാർപ്പാസബീജം മഷിയാക്കിയെണ്ണ
ക്കുട്ടിഗ്ഗജത്തിൻതലയിൽപുരട്ടൂ ॥ 200 ॥

ശാലാമരാദിച്ചുവഹ്നിത്രികടുപടുമെഴും
    മദ്യവുംസ്വച്ഛമദ്യം
തൈർവെള്ളംക്ഷുട്ടിമന്ദോഷ്ണതകലരുമതാ
    മന്നവും കംബളംതാൻ ।
തിന്നാമേവംകരിമ്പുംകംബളമൃകളവും
    തിങ്കനിത്യംനടപ്പും
ചെയ്യാംചെയ്യൊല്ലവെള്ളക്കളിപയറുഭ-
    ക്ഷിക്കയുംശൈശിരത്തിൽ ॥ 201 ॥
നിത്യംപാർപ്പുസുഗന്ധമുള്ളടവിയിൽ
    ഗോധൂമശാല്യോദനം
തൈർനല്ലെണ്ണകലൻറുഭക്തിഗമനം
    ഭാരംചുരുക്കീടുക ।
മുക്കിക്കൊള്ളുഗജത്തിനൊന്നടിതുടങ്ങീ-
    ട്ടുള്ളതിൽസ്വച്ഛപോൽ
തിന്നാംനല്ലവിതപ്പയർകടലതാൻ
    കായാവസന്തമ്പലാ॥ 202 ॥
മൂർദ്ധാവിൽജലപൂർണ്ണസൂക്ഷ്മസുഷിര
    ത്തോലാൽനനക്കുന്നതും
ചൈതീട്ടുശതധൗതനൈതലയിലും
    കാലത്രയത്തിൽപരം ।

വെല്ലംനൈകലരുന്നസക്തുപശനം
പങ്കാംബുലീപാനിലാ
വെക്കൽശീതനിവാസവുംവഴിനട-
ക്കംസ്ഥാവിധിർഗ്രൈഷ്മികഃ॥ 203 ॥
വർഷത്തിൽകിണർവെള്ളവുംസ്ഥലജമാം
പുല്ലുംവിപക്കോസ്ഥിതി-
ശ്ശാലകളുള്ളപിറുക്കയുംകൊത്തുവത്തും
മോക്കാൻപുകച്ചീടുക।
കാട്ടിൽകോഠുകജാംഗലസ്വരസവും
സ്നേഹംപകന്നന്നവും
പത്ഥ്യംജാഠരവഹ്നിവർദ്ധനകരം
മൃഷ്ടംകൊടുത്തീടുക॥ 204 ॥
വൃത്തുംനല്ലരസംകലർന്നവലുതാം
കണ്ണൊത്താളുംശാലിയും
മൂത്തുള്ളാതവിതപ്പയർചെറുപയർ
നല്ലോരുഴുന്നുംകൊടാം।
സായംവെള്ളമതിൽകുതിർത്തുകൊടാം
കോതമ്പവുംപകലമാം
ശാസ്ത്യന്നല്ലതപാൽരസത്തോടുകല-
ന്നേക്കുശാന്തായതിൽ॥ 205 ॥

കൊള്ളാംബൊലാതപത്തെപ്രസഹജലചരാ-
    ന്നൂപജംമാംസവുംതാന്
കണ്ടേഥംവെള്ളമുള്ളോരതിലിഹകള്ളിയാ-
    മേകവാരംദിനത്തിൽ ।
സ്നേഹത്തിന്നെണ്ണപത്ഥ്യംസകലസമയവും
    തൻതലക്കെണ്ണതേപ്പൂ
ഹേമന്തത്തിൽബുധന്മാരിതുസകലവിധം
    ചൊല്ലിനാരിപ്രകാരം ॥ 206 ॥
ശീതൻചഞ്ചലചിത്തനാംനഖമതും
    വിണ്ടീടുമേസർവ്വദാ
ധൂളിച്ചുംഋല്വിയറച്ചിട്ടുംക്ഷമയെപ്പൊടാ
    പ്രത്യുത്ഥാവദിതാവും ।
സ്തബ്ധംരോമമതല്പമുത്സുകനമാം
    രൂക്ഷംസിരാപൊങ്ങിയും
രൂക്ഷംകൊമ്പുവിരൂപമക്ഷിയെയവനാ-
    ദുർബ്ബുദ്ധിയാംവാതികൻ ॥ 207 ॥
കോപീനിർമ്മണ്ഡിതാക്ഷൻകൃശമിവകരവും
    ദന്തവുംതാണ്ടെ നഖങ്ങൾ
ശ്രോത്രംരോമംകഴുത്തുംതനുവുമധരവും
    പാദവുംകൺചുകന്നും ।

തീഃനാറുംഉദ്വ്വലതപംബാഹുകളവുനിഴ-
ല്കിച്ശ്യയുണ്ണുംസഥിക്കാ
കൂടക്കുളടെമദംപൈത്തികനിവയടയാ-
ളങ്ങളത്താനയേദി ॥ 208 ॥
ഹസ്യക്ഷൻപൃഥുവംഗ്രലീകരശിരഃ
കംഭാദിയല്പപ്രിയൻ
മന്ദാഗ്നില്പ്വഘുകോപവാനഭയനാം
ഗാംഭീര്യവേദിസ്ഥിരൻ ।
ക്ഷോഭിക്കാസുമുഖൻബലീഘനാരവൻ
വീണാദിഗാനപ്രിയൻ
പീനസ്സ്ശ്ധാരദൻശനൈസ്റ്റമനവാൻ
കാമീഗജംശൈല്ശ്യഷ്മികൻ ॥ 209 ॥
കൊമ്പക്ഷിതേൻവണ്ണമതംഗമെല്ലാം
സമസ്ഥിരംപുഷ്ടിമദാധികതപം
അനപത്ഥവേദിസമവഹനിശ്ശരൻ
സൃചാപവംശൻസമദോഷനാകം ॥ 210 ॥
ദോഷഭൂയിഷ്ഠപ്രകൃതിയും
ലക്ഷണത്തിൻബലാബലം
മുനിയുംസത്യമറിയാ
ശേഷമാനുഷരെങ്ങുവാൻ ॥ 211 ॥

കാട്ടിൽക്രീഡനിനക്കയാലുമഹിതാ
സാത്മ്യങ്ങൾ ഭക്ഷിക്കയാൽ
ദുസ്ഥാനത്തു നടക്കയാൽ ശയനദോ-
ഷത്താലജീൎണ്ണത്തിനാൽ ।
ഈവണ്ണംപലകാരണാൽകുപിതമാം
വാതാദിദോഷംമന
സ്സാധീനങ്ങളതാംഗദങ്ങൾഗജസം-
ഘങ്ങൾക്കുചെയ്യുന്നുതേ ॥ 212 ॥
മൂത്രം വീഴുകയാൽമത്ത
ഗജകോശംപഴുത്തിടും ।
കാവിമണ്ണിൻചലംഘനസ്സും
ക്കൂട്ടിച്ചൊരീടുധാരയെ ॥ 213 ॥
ഈമ്പിക്കരംകണ്ണുമടച്ചുനിൽക്കും
വരണ്ടിടുംവായമുഹുർവ്വിജൃംഭോ ।
മന്ദത്വവുംകണ്ണുതലക്കുകമ്പ
മൊന്നിങ്കലും കാമമതില്ലയാസ്സു ॥ 214 ॥
ധ്യാനിക്കയുംമൺപൊടിതപ്പിനില്ക്ക
ച്ചുകന്നിടുംമൂത്രമതക്ഷിരണ്ടും ।
സ്നാനംകൊതിക്കുന്നിതുറക്കമില്ല്യാ
ത്തൃണ്ണാദ്യരോഗിക്കിവലക്ഷണങ്ങൾ ॥215॥

൯*

പ്രാണങ്ങൾവെള്ളത്താൽതന്നെ
പ്രായേണാനകൾക്കില്ലതാം ।
വിശപ്പും ദാഹവുംതീരും
വിരിഞ്ചാനുഗ്രഹത്തിനാൽ ॥ 216 ॥

വരുന്നുകൃമിരോഗങ്ങ
ളാനകൾക്കധികന്നൃപ! ।
ക്രിമിനാശനമീമൂലം
കൊടുത്തീടുകനിത്ത്യവും ॥ 217 ॥

ഹിംഗുപഞ്ചകം ചൂൎണ്ണരാജം
സപ്തവിംശതിഗ്ഗുൾഗ്ഗുലു ।
ഇമ്മട്ടുള്ളൊരുചൂൎണ്ണങ്ങൾ
കൊടുപ്പൂനെയ്യുമെണ്ണയും ॥ 218 ॥

പാകലാദ്യജ്വരംമത്ത്യ
പ്പനിക്കുള്ളൊരുലക്ഷണാൽ ।
ആനകൾക്കുമറിഞ്ഞിട്ടു
കതുതന്നെ ചികിത്സയും ॥ 219 ॥

മത്ത്യന്മാരിൽഭേദമാനക്കയാതൊ
ന്നാവ്യത്യാസംചൊല്ലിദോഷാദിതന്നിൽ ,
ഈമൂലത്താൽവ്യാധിഭേദംനിനച്ചി
ട്ടെല്ലാംചെയ്വൂമത്ത്യരെപ്പോൽചികിത്സാ

ദിനാദിചൎയ്യാധികാരം എന്ന പതിനൊന്നാംപടലം
സമാപ്തം

മാതംഗലീലാഭാഷ

പന്ത്രണ്ടാംപടലം

ധീമാൻസത്യപ്രതിജ്ഞൻനൃപതിയൊടുസമൻ
ധാൎമ്മികൻസ്വാമിഭക്തൻ
ദക്ഷൻധീരൻശരണ്യൻവ്യസനരഹിതനാ
യിന്ദ്രിയത്തെജ്ജയിച്ചോൻ ।
കൎമ്മംകണ്ടോൻവിനീതൻസകലവുമറിവോ
നിഷ്ടമായുച്ചരിപ്പോ
നതസാഹിപേടിവിട്ടോൻ ഗദഹരണചണൻ
സൽഗ്രന്ഥനാഗപാലൻ ॥ 221 ॥

ശിക്ഷാഭേദമതങ്കുശംവളരമേ
വെപ്പാൻവിശേഷജ്ഞതാ
ദേശംകാലബലങ്ങളും മദമതും
ചിന്തിപ്പവൻഹസ്തിയിൽ ।
കേറാൻപിന്നെയിറങ്ങുവാൻ സുകുശലൻ
മൎമ്മങ്ങളുംപ്രായവും
ചിന്തിപ്പാൻ ശമമുള്ളവൻ മുനിമതം
രാജാഹനാധോരണർ ॥ 222 ॥

ആരോഹാവതരങ്ങളിൽ കരികൾതൻ
സ്കന്ധത്തിലുംപിന്നിലും
വാണീടാൻധളർതൊട്ടിപാദവചാരൈഃ
പ്രേരിക്കവാനാനയെ ।
വീഥീമണ്ഡലയാനധാവനമതിൽ
പിൻപോകുവാനർന്നിത്ത്വവാൻ
ശത്രോഃസ്സംഘമതിങ്കലും സുകുശലൻ
യന്താരിദ്വേജ്ജയനാം ॥ 223 ॥
വശംചേപ്പോൻ വ്യാളാനമദരെമദി
പ്പിച്ചിടുകയും
ജവാചോരാത്തുള്ളാരവയെജവമു-
ണ്ടാക്കിടുകയും ।
വധിപ്പാൻമോഹിക്കാത്തവയെയതിനി-
ച്ഛിക്കുമവയാ-
ക്കിയുംചെയ്യാൻ കേറാൻകുശലനവനീ
പാലപ്പിതനാം ॥ 224 ॥
മൂന്നാകുംവിധമാനകൾ പ്രണിധിയും
മൂന്നാംഗതംമൂന്നതും
മൂന്നാകുന്നിതിരിപ്പുമൂന്നിലിതിനും
വിമ്പച്ചെയ്യുതൊട്ടിക്രിയാ ,

ആറാകുംഗദയഞ്ചെട്ടുഗജഃദോഹാ-
രോഹമെട്ടാംവിധാ
പത്താംപിന്നെയിറങ്ങിടുന്നവിധവും
രാജൻ! ശ്രവിച്ചീടുക ॥ 225 ॥
ഭദ്രമന്ദമൃഗജാതിമൂന്നുമെ
മുമ്പുചൊല്ലിയിതുഃനേരമോതിടാം ।
ആനതൻപ്രണിധിയുംതൊടപ്പെതാ
ട്ടുള്ളഭേദമതുഞാൻക്രമത്തിനാൽ ॥ 226 ।
വാക്‌പാദാങ്കുശഃചോദനാപ്രണിധിയെ
ന്നോതുന്നുവാക്ഃചോദനാ
മൂന്നാംമെട്ടതിലാദ്യമുള്ളതുഭയം
കോപംവരുത്താത്തതാം ।
ചൊല്ലീടുന്നുപലാളനം നടുവിലെ
പ്രജ്ഞാപനംനാമമാം
മൂന്നാമത്തതുകേട്ടുകൊൾകനൃപതെ!
ചൊല്ലുന്നുസന്തർജ്ജനം ॥ 227 ॥
അഭ്യാസംവഴിപോലെസംസ്കൃതപദാ
ലട്ടിക്കിലെഭാഷയാൽ
താനോരൈചെക ഗജാൻ പ്രവൃത്തിയറിവാൻ
ഫാരെയന്നുരണ്ടോതുകിൽ ।

അപ്പൊഴാനയിരിപ്പൂഗൂഢ്ണായിതിര
ണ്ടെന്നാലെട്ടത്തീടണം
തുമ്പിക്കയ്യുത്തുയർത്തുവാനുപരിയെ
ന്നോതീട്ടരണ്ടങ്ങിനെ ॥ 228 ॥
നില്പാൻതിഷ്ഠേതിരണ്ടേവ
മേഹിയെന്നോതുവന്നിടാൻ ।
പോകാൻഗച്ഛേതിരണ്ടിമ്മ
ട്ടയിറിപ്പൂഗജത്തിനേ ॥ 229 ॥
ശ്രീവാബോധകയക്കകത്തടികൾവെ
ച്ചംഗുഷ്ഠപാർഷ്ണിസ്ഥലെ
മ്മീട്ടീട്ടുരയുഗേനകെട്ടിദൃഢമായ്
വത്തിക്കണംതൂണുപോൽ ।
യന്താതോട്ടിവലത്തുകയ്യതിലിടത്തെ
തിൽപിടിപ്പൂവള്ളർ
വേത്രംതൊട്ടവയോമ്മവെച്ചുകരിയെ
നന്നായ്നടത്തീടണം ॥ 230 ॥
മുന്നോക്കംപോവതിന്നപ്പെരുവിരൽയുഗളം
കൊണ്ടുമുന്നോക്കമൂന്നു
മേല്പോട്ടുന്നാമുയത്താൻ തലയത്തുവിരവിൽ
താഴ്ത്തുവാൻ കീഴമൂന്നു ।

വാമാംഗുഷ്ഠാൽവലത്തോട്ടപരപെരുവിരൽ
ള്ളുന്നിയെന്നാലിടത്തും
പിന്നെക്കാലിൻമടമ്പൂന്നുകിലത്തുപിറകും
പോകണ്ണാകേട്ടുകൊൾക ॥ 231 ॥
ഗതിമൂന്നുവിധംമന്ദം
വേഗമോട്ടകളിങ്ങിനെ ।
മുൻപിൽപാർശ്വങ്ങളിൽവില-
ങ്ങത്തിൽവട്ടത്തിലഞ്ചിവ ॥ 232 ॥
വളച്ചെല്ലുകഴുത്തുംത
ന്മധ്യംകുക്കുടമായതിൽ ।
മുമ്പിരുപ്പുകൾമൂന്നാകും
മുഖ്യമധ്യാധമങ്ങളായ് ॥ 233 ॥
കാൽനീട്ടിയൊന്നു മറ്റേതാം
മൊട്ടുപൊക്കിയുമങ്ങിനെ ।
മൊട്ടൊന്നുപൊക്കിപ്പൂണെല്ലി
ലേകജാനുഗതംസ്ഥിതി ॥ 234 ॥
തണ്ടെല്ലിന്നിരുഭാഗവുംപദയുഗം
നീട്ടീട്ടുമൊട്ടല്പസ
ങ്കോപാദാനതജാനുകാസനമതാം
ജാനുക്കൾപൊക്കീടുകിൽ

ചൊല്ലാമുൽക്കടമെന്നുപൊക്കിയപരം
കുത്തീട്ടിരുന്നീടുകിൽ
ക്കൂൎമ്മംമൊട്ടുകൾചേൎത്തുതാഴ്ത്തിയൊരിരു
പ്പിന്നാഭ്യമണ്ഡൂകമാം ॥ 235 ॥
ഏറ്റംകായബലപ്രതാപമിയലും
നാഗങ്ങൾലോകത്തിനെ
പ്പീഡിപ്പിക്കുകയാൽ ഗുഹൻകൃപയൊടും
പ്രാൎത്ഥിക്കമൂലംവിധി ।
സൃഷ്ടിച്ചാനതികോപിയായൊരുവനെ
ക്കണ്ണുംചുകന്നങ്ങിനെ
ദംഷ്ട്രാവാൻ മകുടാങ്കുശങ്ങളെഴുമാ-
യാളങ്കുശാഭിഖ്യനാം ॥ 236 ॥
വജ്രംശശിത്തലനഖത്തലകൈതമുള്ളും
തുല്യപ്പെടുത്തി സൃണിനാലുവിധംചമച്ചൂ ।
ളൂനാലിലും കുടിയിരുന്നിവനും മദിച്ചോർ
തൊട്ടുള്ളദുഷ്ടഗജഗൎവ്വമകററിടുന്നു ॥ 237 ॥
വിതാനവും വിദൃശ്രീവാ
നിൎയ്യാണാഖ്യങ്ങൾമസ്തകം ।
അവഗ്രഹവുമീയാറും
തോട്ടിവെക്കേണ്ടതാംസ്ഥലം ॥ 238 ॥

മുൻപോകാൻ മുനമുമ്പിലാക്കിയിരയിൽ
തോമിക്കപിൻപോകവാൻ
പിന്നോക്കം മുനയാക്കിയൂന്നുമുനമേല്പ്പോ
ട്ടാക്കിട്ടുപൊക്കുവാൻ ।
താഴ്ത്തിടാൻ മുനയൂന്നുമസ്തകനടുക്കിൽ
താനിടത്തോട്ടുപോ-
കാൻ മറ്റെപ്പുറമാമിടത്തുപരത്തോ
യോജിപ്പുപോലന്ന്യവും ॥ 239 ॥
ഈഷൽസ്വശ്നപീഡനങ്ങളുതിയാ
ഥോൽക്ഷിപ്യസമ്പീഡനം
രണ്ടേവം പ്രതികർഷണം പരമതാ
മുൽക്ഷിപ്യസംഭ്രാമണം ।
മുൻചൊന്നൊരതിലങ്ഘമാംവിരൽമുറി-
ച്ചീടാം ക്രമാൽമാറവ
ക്കെല്ലാമങ്ഘ്ചിരൽക്കുകറാമുറി
യാക്കിക്കൊള്ളുകീവണ്ണമാം ॥ 240 ॥
പൃവ്വങ്ങിരുപ്പുയുടെയഷ്ടിവചാശപന്ധ
വെള്ളമുള്ളിയിലച്ചമരിച്ചാലമിതെട്ടുമൊപ്പം ।
തോട്ടിക്കുമുപ്പുചശ്ശുമൂത്രസുപിഷ്ടമാക്കി
ട്ടാത്തൊട്ടിൻവക്കിലചനാസ്ലരമാകരാനാ ॥ 241 ॥

സിദ്ധാൎത്ഥകാരസ്കരബീജപൂട്ടൽ
പ്ലീഹങ്ങളും ക്ഷാരകടുത്രയങ്ങൾ ।
വിള്ളാദിഇന്തുപ്പുകൾ ചുണ്ടവേരും
തോട്ടിക്കുതേച്ചാൽ ഗജവശ്യമാകും ॥ 242 ॥
കുതിരപിത്തമത്തും മൃഗരോമവും
ശിലയുമാന്തുശിരസ്സു തിരട്ടയും ।
അസിതതേളുപാമ്പുവള്ളാസമം
ഗജവശത്തിന്നതേക്കകതോട്ടിയിൽ ॥ 243 ॥
രണ്ടുപാശ്വത്തിലുംനിശ്ശേഷ്ണാ
ശങ്ങൾരണ്ടിലുമീവിധം ।
പൃഷ്ഠമൂലത്തുമഞ്ചേവം
ഗദകൊണ്ടങ്ങുകൊട്ടുക ॥ 244 ॥
ചെവിരണ്ടും കാലുനാലും
മുഖംപിന്നിവരണ്ടുമേ ।
ഗജത്തിൻമുകളിൽകേറാൻ
എട്ടുദിക്കീവിധത്തിലാം ॥ 245 ॥
വാൽനാലുകാൽരണ്ടുപാർശ്വം
മുഖംചെവികൾരണ്ടുമെ ।
ആനമേൽനിന്നിറങ്ങീടാൻ
പത്തുദിക്കബ്ബുധരിതം ॥ 246 ॥

ഈവണ്ണംപാലകാവ്യൻ മുനിഗജചരിതം
ചൊല്ലിനാൻരോമപാദ
ന്നാനന്ദിച്ചാമുനിം ഭൂപതിയഥ പരിപൂ
ജിച്ചിതഷ്ട്യാദികൊണ്ട് ।
നാടെല്ലാംരക്ഷചെയ്യാനതികുതുകിതയാ-
ഖാൻ നിരസ്താരിവർഗ്ഗൻ
ഭൂരക്ഷോത്സാഹമോട്ടംധരണിയതിൽവസി-
ച്ചീടിനാൻരോമപാദൻ ॥ 247 ॥
പത്മത്തിൻനാമമാംരോമ
മെന്നോതീ പൂർവ്വപണ്ഡിതർ ।
ഇപ്പിഷ്ണംകാലിലതിനാൽ
രോമപാദാഖ്യനായ്നൃപൻ ॥ 248 ॥
ഗജൗഘപാലനത്താലും
കാവ്യഗോത്രത്തിനാലുമെ ।
പാലകാവ്യനിവൻതാനെ
ന്നാട്ടില്പ്രഖ്യാതനായ് ॥ 249 ॥
വൃത്താനുവൃത്തംമാതംഗ ലീലാകേരളപദ്യമായ്।
മാതംഗവക്ത്രകൃപയാ ലോതിഞ്ഞാൻകേരളാത്മകം ॥
ആധോരണാദ്യധികാരം എന്ന പന്ത്രണ്ടാംപടലം.

മാതംഗലീലാ സമാപ്തം.

ശുഭമസ്തു

ശ്രീ

മമ്മലക്ഷണം

നൂറേറഴമമ്മ്മാനക്കണ്ടതുകൾമുറിവാകിലൊ:।
വമ്മമാപത്തുകളത്തുംചികിത്സകളുമോതിടാം ॥ 1 ॥
ഓരോരോകൈകൾകാലിന്മേൽപതിനൊന്നീതമമ്മ
വയററിൽമൂന്നുമാറത്തഞ്ഞൊമ്പതെന്നുധരിക്കണം[മാം
പതിന്നാലാംപിന്പുറത്തുകഴത്തിൽപന്തിരണ്ടുതാൻ,
ഇരിപ്പത്തഞ്ചുതലയിലേവം നൂറേറഴതായിടും ॥ 3 ॥
മമ്മമാംവായുകുംഭത്തിൻ നടുവെനാൽവിരൽക്കതാൻ।
ഇതിങ്കൽശസ്ത്രമേററീടിൽ തലവീത്തുമരിച്ചിടും ॥ 4 ॥
ഇതിന്നുമേൽസ്വസ്തികമെന്നക്കഴിക്കാട്ടുക്കിലായ്
മമ്മംമുറിഞ്ഞാൽനിന്നീടാ ചോരന്നിന്നാലുമാംമൃതി ॥ 5 ॥
ഇതിന്നിടത്തുഭാഗത്തും വലത്തുംതാൻമടക്കുഴി।
അതിന്റെപിന്നിലെല്ലിന്നടുക്കെരണ്ടുമമ്മമാം ॥ 6 ॥
അവിടേമുറിപററീടിൽ മരിച്ചീടാനെളുപ്പമാം।
മരിച്ചില്ലെന്നുവന്നീടിൽ കണ്ണുപോകുമസംശയം ॥ 7 ॥
കണ്ണിന്റെമീതെയെല്ലിന്നടുക്കെരണ്ടുമമ്മമാം।
കുടക്കണ്ണിന്നടുത്തിട്ടും മമ്മാരണ്ടായിടുന്നുകേൾ ॥ 8 ॥

അവനാലിൽമുറിഞ്ഞീടിൽ കണ്ണപൊട്ടീട്ടുന്നിടം ।
മസ്തകത്തിന്നു നടുവെതാണതോട്ടിന്നുമുമ്പിലായ് ॥ 9 ॥
നിൽപ്പുള്ളസ്ഥിയിൽമർമ്മം താനൊന്നാകുന്നുധരിക്കണം
വിറച്ചുതല, ചത്തീടുമവിടെമുറിപാറുകിൽ ॥ 10
ഇവയിലൊരുവിരൽക്കഞ്ഞേററുന്നന്നായ് മുറിഞ്ഞി
ട്ടവിടമതിലശേഷം നീരുവന്നീടുമെങ്കിൽ ।
അതിസപടികളുകൊഞ്ഞാൻപുരട്ടീടുനെയ്യും
തിലമതിലുളവാകുന്നെണ്ണയും വൈദ്യമുഖ്യൻ ॥ 11 ॥
തനയരിയതുപാലിൽ ചത്തുവററിച്ചുകെട്ടി
ക്കിഴിയതു ചെറു ചുകൊഞ്ഞാനുഴിഞ്ഞീടുചാലിൽ ।
അവിടമതിലശേഷംതേപ്പതിന്നായ്മുന്ന
ങ്ങിനിമനമ്പ് ധരിപ്പിൻ ചൊല്ലുടാംവേണ്ടതെല്ലാം 12
ആവണക്കിന്റെകരുവുംകാഞ്ഞിരക്കരുവുംതഥാ ।
കൊഴപ്പുകകാചിന്നെഎള്ളും ചിററാമൃതും പുനഃ ॥ 13 ॥
എരട്ടിമധുരംനല്ലോരിരുവേലിചചന്ദനം ।
രാമച്ചമിവപാലിൽതാൻകരുക്കിൻവെള്ളമിശ്രമായ് ॥
പുഴങ്ങിട്ടരച്ചിട്ടങ്ങെണ്ണനെതേൻകലന്നത ।
ചാല ച്ചുതേപ്പതണ്ടൽക്കംതലക്കനെയ്യമെണ്ണയും ॥
നല്പാമരക്കഷായത്തിൽകടഞ്ഞിട്ടുള്ളനെയ്യത ।
മുറിഞ്ഞടത്തുതേക്കണമെന്നാൽശാന്തിവരുംലഘം ॥

മൂന്നാളാദികുഴമ്പുംതാൻതേച്ചീടാമവിടങ്ങളിൽ ।
മൂന്നാളാദികുഴമ്പിന്നുള്ളൌഷധംപറയാമിനി ॥ 17 ॥

താമരവളയൻഞെട്ടാഞെടിയൻ
വേപ്പിന്റെതോൽകടുക്കാത്തോൽ ।
കൊടകപ്പാലയതിന്റെ
വേൎമ്മേത്തോൽനെല്ലിത്തന്റെകായാത്തോൽ ॥

താന്നിക്കാതൻതോലുംകൂട്ടേണംതാൻവരട്ടുമഞ്ഞളും ।
ചെറിയൊരുകടുകാകവുകാമൃത്താങ്ങാഎള്ളുമാന്നടിയൻ ॥
രാമച്ചത്തിൻവേരുംതളിർതൊലിന്നാല്പാമരത്തിന്റെ
മൂലംനറുനീണ്ടിയുടെഇരുവേലിപിൻകരിമ്പുമൂലമതും ॥
പപ്പടംതിരുതാളീചത്രവണക്കിന്റെനൽകുരു ।
കഴഞ്ചുതെങ്ങിവററിന്റെവൃക്ഷലാസമമൊക്കവും ॥ 21 ॥
പാലിൽപുഴങ്ങിവെന്തീടിൽപാലിൽതന്നെയരക്കുക ।
ഇന്തുപ്പതിൽപൊടിച്ചിട്ടുപുറവുമെണ്ണപൊടിച്ചഥ ॥ 22 ॥
കുറച്ചുതുവരുത്തിട്ടാപൊടിയുംകൂട്ടിപിന്നെയും ।
അരച്ചെണ്ണയതുംനെയ്യുംതേനുംകൂട്ടീട്ടതിൽപരം । 23 ॥
ചാലിച്ചുനന്നായ്ചേർത്തിട്ടുവെക്കണംനല്ലഭാജനെ ।
ഇതിന്നുപേർമൂന്നാളാദിയെന്നുചൊല്ലുന്നുപണ്ഡിതർ ॥
മസ്തകത്തിന്റെപിൻകണ്ണംതലകൂടുന്നസന്ധിയിൽ ।
മർമ്മമൊന്നുണ്ടുചൊല്ലുന്നുചൊല്ലീടാംമർമ്മമിന്നിയും ॥

ച്ചുമലിൻപലകാതാനുമിരിക്കുംസ്ഥാനമായതും ।

കൂട്ടന്നോടമിടത്തുംതാൻവലത്തുംമർമ്മമായിടും ॥ 26 ॥

തണ്ടെല്ലുതുമിരിക്കുംസ്ഥാനവുംകൂട്ടന്നാദികളിലും ।

ഒരുമർമ്മമിരിക്കുംസ്ഥാനത്തുമൊന്നുണ്ടപിന്നെയും ॥

ഒരുവിരൽക്കിവയിൽമുറിപെററിയാൽ

കരപാദങ്ങൾതളൎന്നിടുമെന്നതും ।

തലകനക്കുകനീർവരികെന്നതും

കുറയകാലമതാൽ മൃതിയുംവരും ॥ 28 ॥

ചോരനിൽക്കുന്നതിൻമുമ്പെയുപ്പാമുള്ളകുമായത ।

ചതച്ചുകിഴികെട്ടീട്ടെണ്ണനെയ്യാവെതുമ്പിയാൽ ॥

കിഴിയായതിലിട്ടിട്ടുകുറെച്ചൂടോടെകുത്തുക

ഉഴിഞ്ഞീടുകയുംചെയ്യാമെന്നാൽനീർവരികില്ലപോൽ

നീവ്വന്നീടിൽമൂന്നാളാദികുഴമ്പുതേച്ചിടേണ്ടത ।

നവരക്കിഴിയതുംനന്നതെന്നാക്കിഴിയതാശുഭം ॥ 31 ॥

നെല്ലിക്കതാന്നിക്കകടുക്കപിന്നെ

കരിക്കയാംതൻറകിഴങ്ങുതാനും ।

ശതാവരീവേർനറുനീണ്ടിവേരും

രാമച്ചവുംതാനിരുവേലിതാനും ॥ 32 ॥

എരട്ടിമധുരംകൊട്ടംചന്ദനാസവ്വമൊപ്പമായ്

പൊടിച്ചപൊടിനന്നായിട്ടീലപ്പൊടിയതിട്ടുടർ ॥ 33 ॥

നല്പാമാകഷായത്തിൽ കടഞ്ഞുള്ളോരു നെയ്യതിൽ ।
കുഴമ്പാക്കി പുരട്ടീടിൽ നോവും നീരും ശമിച്ചിടും ॥ 34 ॥
എല്ലാദിക്കിൽമുറിഞ്ഞാലുമിക്കുഴമ്പു വിശിഷ്ടമാസ്സുതം ।
പിന്നിൽമൂന്നെല്ലു കൂടുന്ന ദിക്കിൽ മർമ്മമതൊന്നുതാൻ ॥
അതിന്നടുത്തു തണ്ടെല്ലിന്മേലും മർമ്മമതൊന്നുതാൻ ।
മൂന്നെല്ലതു വാൽക്കുടവും കൂടുന്നേടം നടുക്കിലായ് ॥
മർമ്മം മുറിഞ്ഞാലിവയിൽ പതുക്കെ മരണം വരും ।
മുറിവേഗമുണങ്ങിക്കൊള്ളാ പഴുപ്പിച്ചതിലുള്ളോരു ॥ 37 ॥
ദുഷ്ടനീക്കിയുണക്കേണമെന്നു ചിത്തേ ധരിക്കണം ।
മുൻചൊന്ന കിഴിയെല്ലാമെ കുഴമ്പും ചെയ്തിടാമതിൽ ॥
ഉണങ്ങിമുറി രോമങ്ങളും വന്നാലാപത്തു ശാന്തമായ് ।
വാൽക്കുടത്തിന്നതുള്ളിൽ താൻ മർമ്മം ഗുദമതിൽ പുനഃ ॥
വലയത്തിന്റെ നാലേടം മർമ്മം പിന്നേതു ചൊല്ലിടാം ।
വാൽക്കുടത്തിന്നു താഴെയും മർമ്മമുണ്ടിനിയും ശ്രുണു ॥
കണ്ണപ്പാടു തുടങ്ങുന്ന ദിക്കിലും കണ്ണതന്നുടെ ।
മദ്ധ്യം കണ്ണസമീപത്തു വയറ്റത്തൊന്നു നാഭിയും ॥
നാഭിക്കടുത്തതായ് രണ്ടു ഭാഗത്തു മർമ്മമായിടും ।
നെഞ്ഞതു താൻ വയറും കൂടുന്നേടത്തും മുലതന്നുടെ ॥ 42 ॥
താഴെയും മീതെയും മർമ്മം മുലക്കണ്ണായ മർമ്മവും ।
മുലരണ്ടിന്റെയും മദ്ധ്യം മർമ്മമാകുന്നതെ ചൊല്ലിടാം ॥

ൟതിന്നുമുകളിൽതന്നെ മാറിൽരണ്ടായിട്ടുണ്ടുതാൻ ।
ഇടത്തതായഭാഗത്തും വലത്തുംപിന്നെയോതിടാം ॥
നെഞ്ഞുംകഴുത്തുംകൂടുന്ന ദിക്കിലുംഒന്നാമതായതിൽ ।
കണ്ണനാളത്തിന്നെപ്പററി രണ്ടുഭാഗത്തുമുണ്ടഥ ॥ 45 ॥
ഇതിന്നുമുകളിൽനീളക്കുഴിയിൽതന്നെമർമ്മമാം ।
ചുണ്ടിന്നുള്ളിലുമവ്വണ്ണം തലപ്പത്തും ഭവിച്ചിടും ॥ 46
നാവിന്മേലതിന്നുംമീതെ തൊണ്ണിന്മേലുംതഥാപരഃ ।
അണക്കുഴിയതിൽതാനും മർമ്മാടനെരകഴുത്തിലും ॥
ഇച്ചൊല്ലിയൊരുമർമ്മങ്ങളെപ്പൊളല്ലെങ്കിലേഴനാൾ ।
കഴിയുംമുന്നമെനാശംവന്നീടുംമുറിയേൽക്കുകിൽ ॥
ഇച്ചൊല്ലിയൊരുമർമ്മങ്ങൾമുറിഞ്ഞാലപ്പൊഴെക്ഷണം
ഉപ്പിന്റെകിഴികെട്ടേണം മുന്നാളാദിപുരട്ടുക ॥ 49 ॥
നവരക്കിഴിയുംനന്നായ്ഞെത്തനക്കിഴികൾകുത്തുക ।
എന്നാലുംനീരുവന്നിട്ടു പഴുത്തുവ്രണമാകിയാൽ ॥
ചെയ്യാംവ്രണചികിത്സാതാൻ പുണ്ണുന്നാൽശമനാവ
ഇനിയുംമർമ്മദേശങ്ങൾ ചൊല്ലിടാംകേട്ടുകൊള്ളുക ॥ [ത്രാ
ഉള്ളൻകയ്യിലുമുള്ളൻകാൽതന്നിലുംമർമ്മമായത ।
കണ്ണാടിവട്ടമാകുന്നതെചൊല്ലിടാമിനിയുംശൃണു ॥ 52 ॥

വലിയരണ്ടുനഖങ്ങളിലുംതഥാ

ചെറുമടക്കിലതാംതവളക്കുഴി

അതിലുമായവരണ്ടുപുറത്തുനാ
ന്നരിയമൎമ്മമതെന്നുധരിക്കുക ॥ 53 ॥
മൊട്ടുംമണിക്കെട്ടുമളന്നുവെന്നാ
ലകത്തുമദ്ധ്യത്തിലതുണ്ടുമൎമ്മം ।
മൊട്ടിങ്കൽമൎമ്മാമുകളിൽകരത്തിൻ
കക്ഷത്തിൽമൎമ്മാപരിചോട്ടുകൾക്ക ॥ [ന്നിൽ
കക്ഷംതാൻപിന്നിൽമേല്പോട്ടായ്തന്നെകയ്യലകായ
ഒരുമൎമ്മമിവററിൽതാൻമുറിഞ്ഞാൽമൃതിവേഗമാം ॥
കാലിലുംകയ്യിലും മൂൎച്ചതട്ടിയാൽനീരുവന്നിടും ।
നുടക്കമത്രമുണ്ടാകുമാനകൾക്കെന്നുനിശ്ചയം ॥ 56 ॥
നീരുവന്നങ്ങുറച്ചീടാം മണിക്കെട്ടിലതെങ്കിലൊ ।
ഉരുണ്ടുകൂടിക്കല്ലിക്കും മൂൎച്ചയേററുള്ളദിക്കതിൽ
വേഗംചികിത്സചെയ്യാഞ്ഞിൽ വൈഷമ്യംവന്നിടുംദൃ
ഈമൎമ്മങ്ങൾമുറിഞ്ഞീടിൽചികിത്സപായമിനി [ഢം
മൂൎച്ചയതേററിട്ടേഴരനാഴികകഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പായി ।
ഉപ്പുമുളകുംചൂൎണ്ണിച്ചൊന്നായ്കിഴികെട്ടിയെണ്ണയും
കൂട്ടിവെതുമ്പിയതിൽതാൻ [റൊയ്യും
കിഴിയൊപ്പിക്കത്തണം സുഖോഷ്ണമതായ് ।
മൂന്നുവിധംതാനീവിധ
മെന്നാൽശമിയാതെവന്നതെന്നാകിൽ ॥ 61

നവരക്കിഴിയുഴികാ
യതുഃപാൽതേച്ചിട്ടു പുഴുങ്ങിയൌഷധവും ।
എന്നാൽശമനാവരുമതു
ശങ്കിപ്പാനില്ലതെല്ലുമെന്നോൎക്ക ॥ 62 ॥

മുറിയേററാലുടനേരത്തു കാച്ചിത്തല്ലാൻമരുന്നുകൾ ।
എരുമച്ചാണകംനന്നാസ്കലക്കിട്ടുഗനിയായതിൽ
തിളപ്പിച്ചസുഃഖോഷ്ണേന നെച്ചിത്തോലിയതെങ്കിലും
ഒടിച്ചുകുത്തിത്തോലൊതാനതിൽമുക്കിയടിക്കുക
മുറിയേററുള്ളഭാഗത്തങ്ങെണ്ണനെയ്യാതുലാടിയാൽ
നീരുവന്നങ്ങുകെട്ടീടിൽ പിന്നെച്ചെയ്യുരുതിവിധം
മുറിയേററപ്പൊഴെതന്നെ ഈഴകച്ചേമ്പുതണ്ടത
മുറിച്ചുതാനൊന്നുചതച്ചിട്ടെണ്ണനെയ്യതും
തിയ്യിൽചൂടുപിടിപ്പിച്ചങ്ങതിമുക്കീട്ടുകുത്തുക
ഇപ്രയോഗങ്ങളൊക്കെയും തൽക്കാലംമാത്രമുള്ളവ

കഴുത്തിൽമാറത്തു വയററിലുംതഥാ ।
കണക്കതാനേഗൂഢമായതിങ്കലോ
ഇരുന്നിടുംസ്ഥാനമണക്കഴിക്കതും
കണാഞരമ്പീവകദുൎഘടങ്ങളിൽ

ശസ്ത്രമേററാൽതണുപ്പിച്ച ഞരമ്പുവലിമാററിയാൽ
വിറച്ചിലങ്ങുനിൎത്തീട്ട നീൎപ്പുണ്ണുകളുയാവത

അതിന്നുള്ളൌഷധം ചൊല്ലാമമൃതിൻറവേരുകച്ചൂരും
ശതാവരിക്കിഴങ്ങിൻനീർ നെല്ലിക്കാതൻരസ്സാലും
നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങിൻനീർ മുത്തങ്ങാനീരു ചന്ദനം
കരിക്കുവരതിൻനീരും പുളിതൻറെഞരമ്പതും
ഇരുവേലിചന്ദനമഞ്ചട്ടിമധുരാംസമം
കൊട്ടംനാല്പാമരത്തോലുമിവയൊക്കെപ്പൊടിച്ചുന
നാല്പാമരക്കഷായത്തിൽ കടത്തുള്ളൊരുനെയ്യതിൽ
ചാലിച്ചുതേച്ചതെന്നാകിൽ ഞരമ്പുവലിമാറിടും
നീർപോംവിറയലുംമാറും പുണ്ണാനന്നായുണങ്ങിടും
ഇക്കുഴമ്പത്രയുംനന്നു മർമ്മത്തുമുറിപറ്റുകിൽ
ഇടക്കിടക്കെചെയ്യേണം നവരക്കിഴിയായതും
നീർപോയ്പുണ്ണങ്ങുതാഴീടിൽപിന്നെയുള്ളചികിത്സ
കുത്തിപ്പിഴിഞ്ഞുകറുകക്കളുടെനീരെടുക്കുക [കാ
കൽക്കമായിട്ടുകൂട്ടണം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങത
തേങ്ങാനെയ്യതുകാച്ചീട്ടു തളിച്ചിട്ടുണക്കുക
കയ്യിലുംകാലിലുംശസ്ത്രമേറ്റുനീർവന്നാച്ചത
പോയീടാതെഗജത്തിന്നു മുടക്കാവതുമെങ്കിലൊ
കൊഴപ്പതാൻപിഴിഞ്ഞുള്ള നീരിലിന്തുപ്പുവെണ്ണയും
കൂട്ടിക്കുഴച്ചുതേച്ചിട്ടങ്ങയവുണ്ടാക്കമുമ്പില്
ചരൽതാൻകിഴികെട്ടീട്ടങ്ങയമച്ചാണകപൃതാ

വെത്തുവിയത്തിൽമുക്കീട്ടകത്തിനന്നായിളക്കുക
കൈതത്തണ്ടുകൊണ്ടുതാ നീളക്കാമീളകീട്ടകിൽ
മർമ്മക്ഷോഭമേതുമുണ്ടായിച്ചുപോകാതെരക്ഷചെയ്യുക
പിൻപുഴുക്കമെന്നിട്ടു നിഃശേഷാകളഞ്ഞിട്ടു
നവരക്കിഴിനെയ്യുന്ന തൈലാദികതെനക്കിഴി
ക്കൂട്ടുൾപ്രവൃത്തിപ്പൂ മേൽചെയ്യേണ്ടതുചൊല്ലിടാം
തണ്ടൽക്കുതാൻതലക്കുതാനെന്നിയുംപശുനെയ്യുതാ
ആവണക്കെണ്ണയുംകൂട്ടിത്തേപ്പിച്ചീടാംഗജത്തിനെ ॥
ശതാവരീഘൃതംകൊച്ചീട്ടകത്തേക്കുകൊടുക്കുക ।
തണ്ടെല്ലുംതലയുംവാലുമിച്ചൊല്ലിയെയാദികളിൽ
അസ്ഥിമർമ്മംമുറിഞ്ഞീടിൽ പഴുപ്പിച്ചുള്ളദുഷ്ടിനെ ।
കളഞ്ഞായത്തുണക്കാഞ്ഞാൽ പുറംമാത്രമുണങ്ങീടും ॥
പഴുപ്പുസ്ഥലിയിൽനിന്നീടുമന്നന്നായ്ത്തീർത്തെപാട്ടിടുന്ന
എന്നാൽക്ഷാരത്തിനാൽനന്നാപ്പഴുപ്പിച്ചാവ്രണത്തി
ശുദ്ധിചെയ്തിട്ടുണക്കേണമെന്നാൽനന്നായുണങ്ങിടും ।
എള്ളുമുക്കുരവുംപിന്നെത്രിഫലാകടുകാമലർ ॥ 86 ॥
പൊടിച്ചുനെയ്യെണ്ണകൂട്ടിച്ചാലിച്ചിട്ടുപുരട്ടുക ।
ഉപ്പുനീരിൽപുഴിഞ്ഞീട്ടങ്ങരച്ചിട്ടെണ്ണനെയ്യുതാ
കൂട്ടിച്ചൂടാപിച്ചുതേച്ചീടിൽ എല്ലാനീരുംശമിച്ചുപോം ।
കൈകാലുകളിലേററിട്ട മുടക്കംമേലിലുംതഥാ ॥ 88 ॥

വന്നെങ്കിൽകുറുകാപ്പിണ്ണാ പരിചെയ്തുകൊള്ളുന്നതു ।
ചെറുതാംകടലാടിചെറുപുവ്വത്തെച്ചുക്കുമിവ ॥ 89 ॥
കുത്തിപ്പിഴിഞ്ഞുള്ളനീരിൽ വെണ്ണയുംകദളിപ്പഴം ।
കോഴിമുട്ടയതിൻനീരും കൂട്ടിച്ചാലിച്ചുകൊള്ളലാം ॥ 90 ॥
നീരുവററിച്ചുതച്ചീടിൽ ഞരമ്പെല്ലാമടങ്ങിടും ।
കൈകാൽതടിക്കയുംപെരുപ്പും ബലവുംവന്നുചേർന്നിടും ॥
ഇച്ചൊല്ലിയൊരൗഷധത്തിൽതന്നെനെയ്യെണ്ണയും പുനഃ
ആവണക്കെണ്ണയുംപന്നിനെയ്യുംചാലിച്ചുകൂട്ടുക ॥ 92 ॥
നീരുവററിച്ചതിൽപിന്നെ പൊടിച്ചപൊടികൂട്ടുവാൻ ।
ഇരട്ടിമധുരംമഞ്ചി മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടിയുംതഥാ ॥ 93 ॥
അമുക്കുരംചെഞ്ചല്യം പൊടിച്ചിട്ടതുതക്കുക ।
മെലിച്ചിൽതീരുംനീരെല്ലാററിനാനുകമ്പത ॥ 94 ॥
കൂവളംപൂപ്പാതിരിതാൻപലകപ്പയ്യാനമുഞ്ഞകുമിഴിവ
വേരിന്മേൽതൊലിനീക്കീട്ടാരിലതാൻമുവ്വില [തൻ
[ചെറൂളയതും ॥
കണ്ടംകത്തിരിയിവതൻവേരുംകൂട്ടിപ്പലാപാഞ്ഞിടാം
ഇതുപതുമധികംനാലുവെള്ളമിടങ്ങഴിപലമതൊടൊ
വെള്ളംനാലൊന്നാക്കീട്ടെണ്ണയതുനെയ്യാവണ [പ്പാ
[ക്കെണ്ണ ॥
പന്നിയതിനുടെനെയ്യുംകൂട്ടീട്ടൗഷധചാലിച്ചുവാങ്ങിയത
അറിയതെങ്കിലരക്കുംചെഞ്ചലിയംതേവതാരമിവ
[ചേർപ്പാം ॥

ചൂൎണ്ണിച്ചിട്ടുകരത്താൽക്കൂട്ടിച്ചാലിച്ചനാൽകഴമ്പാക്കി ॥
തേക്കുകചൊന്നകഷായെ ഇപ്പൊടിയിട്ടുംകഴമ്പതാക്കി
കാൽകൈമെലിവതുതീൎന്നുബലവുമതുണ്ടാമിതെ[ടാ!
ത്രയംശ്രേഷ്ഠം ॥
കയ്യിലുംകാലിലുംസന്ധുകളിലുംശസ്ത്രമേററ ।
കാലംചെന്നിട്ടുമെലിവുംതളൎച്ചയുമതാവുകിൽ ॥ 100 ॥
ദശമൂലംബലംനന്നാലാക്കിനാല്പതിടങ്ങഴി ।
നീരനാലൊന്നതാക്കീട്ടുപന്നിനെയ്യെണ്ണയുംപുനഃ ॥
ആവണക്കെണ്ണയുംനെയ്യുമൊന്നരക്കാടിനീരതും ।
കൂട്ടിച്ചെൎത്തുചലിനംപിന്നെകുന്തുരുക്കമരക്കതോ ॥ 102 ॥
മഞ്ചട്ടിപ്പൂട്ടിയുംമഞ്ചെതവതാരംസമങ്ങളായ് ।
കൽക്കമിട്ടുതുകാച്ചീട്ടുതേക്കാംവാതത്തിനുംഹിതം ॥
മൎമ്മസന്ധുകളല്ലാത്തദിക്കിൽതാൻമുറിവായത ।
നീരുവന്നീടിലുമ്മത്തിൻകായകാടിയതുപ്പുനീർ ॥ 104 ॥
കൂട്ടിപ്പുഴുങ്ങിനന്നായിട്ടരച്ചാനീരത്തിൽപുനഃ ।
ചാലിച്ചുതേച്ചിടാംനെയ്യിൽ ചാലിച്ചിട്ടുംപുരട്ടിടാം ॥
ക്ഷാരംവെക്കുകകാച്ചുകകീറുകതാനവമുള്ളകൎമ്മങ്ങൾ
മൎമ്മങ്ങളിലുംമൎമ്മംസന്ധിച്ചേടത്തുംസന്ധിയുള്ളവിടെ ॥
ചെയ്തീടരുതെന്നാമ്പുള്ളടത്താച്ചെയ്കവേണമെന്നാ
മരണംവരുമതുനന്നായ്സൂക്ഷിച്ചുചെയ്തിടാ [കിൽ।
[വുമതിയുള്ളോർ ॥

വാളംപുളിയിലാതാനും മണ്ടായിലയത്തുംസമം ।
ഉപ്പുനീരിൽപുഴുങ്ങീട്ടങ്ങരച്ചതുപുരട്ടുക ॥ 108 ॥
നെയ്യിൽചാലിച്ചതാനെന്നാലകാരണമതായത്താം ।
മുറിയേററത്തുമായുള്ളനീരശേഷംശമിച്ചിട്ടും ॥
കുരുപോൽവീങ്ങിവന്നിടുമംഗങ്ങളിലതാതിടം ।
ആനീരുംശാന്തിവന്നീടുമില്ലസംശയമൊട്ടുമേ 110

നവരയരിയത്താതാൻരണ്ടുനാഴിപ്പയസ്സു,
പരിചൊടുകലരേണംവെച്ചുകഷ്ടിച്ചുവെന്താൽ ।
അതുപൊഴുതതുവാങ്ങാംനാലിടങ്ങഴിദുഗ്ദ്ധാ
പശുവിന്റെതിളപ്പിച്ചന്നവ്യാവസ്ഥയുണ്ടു ॥
കിഴിയതുവഴിപോലേകെട്ടിയപ്പാലിൽമുക്കീ
ട്ടുഴിയുകചെറുവക്കെത്തെന്നതൈലംതലോടി ।
കിഴിയിതുപറയാംവാതത്തിനുംനീരിനെല്ലാ
മുറിവിനിതുമുണ്ടാളൂരദിക്കുഴമ്പുംവിശേഷം
മർമ്മങ്ങളായവയിലൊമുറിപററിയെന്നാൽ
ശർമ്മങ്ങളായചിലവൈദ്യവിശേഷമെല്ലാം
ഇമ്മാതിരിക്കിവിടെഞാനുരചെയ്തതെല്ലാം
സമ്മാന്യനാംമുനിയുരച്ചതുപാലകാപ്യൻ॥

മർമ്മലക്ഷണം സമാപ്തം.

ശുഭമസ്തു

ശുദ്ധപത്രം

ഭാഗം	വരി	അബദ്ധം	സുബദ്ധം
3	8	സന്ധ	സന്ധ്യ
,,	17	ശൂഷ	ശുശ്രൂഷ
5	16	നാഗാൽ	നാഗാൻ
,,	18	മൊന്നച്ച	മൊന്നിച്ച
,,	16	ഭഗവൽ	ഭഗവൻ
6	17	തന്മലം	തന്മൂലം
7	16	മൂത്രം	പുത്രം
8	8	വാരാശി	വാതാശി
11	7	സ്ഥൂലിച്ച	സ്ഥൂലിപ്പ
17	11	തന്നെ	നന്നെ
19	9	ഭീത	ഭീതി
20	10	അശുഭ	അശുഭം
22	2	പ്രകഷം	പ്രഹഷം
26	5	നഖചികാ	നഖമൂദ്ധാ
27	10	സൽപഷ്ടതാ	സൽസ്പഷ്ടതാ
28	16	കൊമ്പിൽ	കൊമ്പിൻ
29	3	കൂട്ടത്തിൽ	കൂട്ടത്തിൻ
33	10	നതിൽ	നതിൻ
35	10	മെന്നിവററിൽ	മെന്നിവററിൻ
37	19	മറ	മദ

38	15	യോഗര്‍	യോഗ ര്‍
41	1	യടങ്ങി	യണന്തി
,,	9	വയറ	പയറ
42	5	ഗജത്തി	ജഗത്തി
43	17	കണ്ണി	കണ്ണി
44	7	കൊല്ലുന്ന	കൊല്ലുന്നു
45	11	വര	വര
46	7	കേരണ്ഡ	കോരണ്ഡ
,,	13	പാലേയോട്ട	പാലയോട
49	16	കര	മര
51	17	കുത്തിയതി	കുത്തിയതിൽ
55	16	ന്നീട്ടം	ന്നിട്ടം
60	15	മഷി	മഷി
62	3	വെക്കൽ	വേൽക്കൽ
63	2	ന്ദ്രപജം	നൃപജം
64	8	ഗാംഭീര	ഗംഭീര
68	11	ജവാചോര	ജവംപോര
69	20	ഫായെന്ന	ഹ്രായെന്ന
71	7	മുമ്പിൽ	മുൻപിൻ
,,	19	ക്കോപാ	ക്കോ.ചാ
72	13	ശശത്തല	ശശികല